

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 100. szám
1940. május 5., vasárnap

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

AZ ANYÁKHOZ!

Írta: Lászlóné Prohászka Elvira

Az a háborus szellem, amely évtizedek óta hatalma alá törte Európa férfijakosságát, újabb áldozatokra vágyik. A nők, akiknek lelke eddig idegenkedő libabőrözéssel védekezett a háborus uszítás baktériumával szemben, most megfosztva az elküldetés járványmegakasztó biztonságától, aligha kerül el a terjedő betegség fertőzöttségét.

Lehetséges-e az, hogy valaki srappel-hüvelyeket öntsön, propellerszárnyakat fényesítsen, fegyvercsavarokat préseljen s közben pacifista szívvvel szerelmes és vallásos dalokat énekeljen? Mert, ha elképzelhető, hogy a háboru modern pokoltornácáin — dal fakad a munkások és munkásnők ajkán, akkor ez a dal csak harci riadó, fajszeretettől és fajgyűlölettől siftergő induló lehet, mely a háboru kórokozójának buzgó terjesztője. A régi idők háboruiban is akadt szerepe a nőknek. De ez a szerep nem távolodott el oly nagy mértékben a női lényegtől, mint a mai. A tépést fosztó leányok, a sebesülteket ápoló asszonyok, a meleg harisnyát, hósapkát kötő anyókák munkája jelentette a női segítséget, népük, hazájuk boldogulásáért, katonáik győzelméért. Bármely nemzet fia volt is a sebesült, vagy a fogoly ellenség, egyforma hálával csókolta meg gondoskodó kezüket.

A jóságot, az otthonot, az anyát jelentették ezek a nők számukra.

Es milyen jó volt visszatérni hozzájuk, ha véget ért a vérzivatar, s elcsúszott a fegyverek mennydörgése! Milyen jó volt tiszta szemükbe nézni s érezni: ők nem öltek! S milyen jó volt új életet kezdeni körükben, ahol a béke virágja az otthon üvegburaja alatt átvészelt a háborus orkánt s a szorgalmas munka áldásairól mesélt! Milyen megnyugtató volt az asszonyi jósággal amit szamaritánus munkásságuk gyümölcseként gyűjtöttek össze, levezekelhetni a férfiakra kényszerített háborus bűnököt.

Es most?

Repül a gép s a bombavető pedáliját megnyomja egy láb s a nyomában zuhanó bomba iskolát, kórházat, pirosteteit, fehérhalu kis házat dönt rommá, ahol asszonyok, gyermekek, aggok, betegek és nyomorékok laknak. Ahová a bomba lecsap, ott musztulás, halál fakad. A bombavető mindezt jól tudja. Neki sem könnyű, ha arra gondol, hogy ezt a bombát női kezek állították össze, talán a felesége, anyja, a huga, vagy a leánya...

Ne csodáljuk, ha ilyen körülmények között az ellenségeskedő felek nem érznek lovagias szánalmat az ellenfél asszonyával szemben s egvenrangú félként pusztítják őket. A nő, aki öldöklő fegyvereket készlt, simogatásra és ápolásra teremtett kezével, ne csodálkozzék.

„Az Amazonok?” — kérdezhethé valaki.

— „Éz csak nem új fogalom?”

Nem új, sőt annyira régi, hogy már nem is valószínű. Az Amazonok inkább mihikus csodák, mint nők. Mellüket levágták, aszkézisben éltek. Nagyobb volt a távolság köztük és az asszonyok között, mint a vadság és a szelidség között.

A női katonaság egyes országokban, a hadipari gyárak egyes munkásnői éppen olyan tetőtől talpig, izig-veig asszonyok, mint mi vagyunk. Az első munkanapokon talán még reszkettek, mikor szorgalmas kezük alól töltényhegyek, gépfegyvererdők, repülőgépparkok kerültek elő, s talán sóhajtvá gondoltak a fakanálra, kötő- és varrótlára, a szabóollóra, a veteményeskert ásóira, kapáira, az eddigi fegyvereikre, amikkel hétkés életük kötelességet dicséretesen teljesítették. Talán bele is fájdult a szívük arra a gondolatra, hogy ők, akiket a Teremtő az életadás szent fel-

adatára szánt, most a halál aratását segítik elő, — de azután apatikussá váltak és beleszoktak. Parancsot teljesített az engedelmességhez szokott lényük.

Oh, drága asszonytestvéreim! Dehogy akarlak bántani titeket! Csak sajnállak... Hiszen nem tehetek egyebet. Engedelmeskedtek, usztok az árral, hasznos munkásai akartok lenni hazátoknak. Dolgoztok, hogy a vérzivatarból a ti fajtátok, a ti eszméitek kerüljön ki győztesen s el-

fejtitek a legszentebb parancsot, ami azt diktálja néktek: „segítetek a szenvedőn!” Elfelejtitek, hogy nem csak fajtátok van, nemzetiségetek és hazátok, hanem nemetek is, melyhez örökké szent kötelekek fűznek. Elfelejtitek, hogy az a golyó, ami puha kezetek munkájából születik, hideg és kemény s egy életet fog kioltani. Egy életet, amit egy asszonytestvéretek hozott a világra.

Hiszen ti is anyák lesztok. Miről fogtok mesélni gyermekeiteknek, ha csodaváro lélekkel mesét kunyerál? Elmondjátok, hogy hadianvagyárban dolgoztatok s munkátoknak a halál örült? Elmondjátok, hogyan illant ki az élet azon a parányi kis kapun, amit a ti golyótok nyitottak?

Rettenetes! Milyen lesz ez a nemzedék, a-

Roosevelt elnök a pápa támogatásával kívánja megakadályozni a háborus viszály kiterjedését

A német sajtó szerint Anglia a norvégiai hadjárat eseményei miatt súlyos helyzetbe került és ezért újabb országokat kíván belevonni a háboruba — Angliában belpolitikai bonyodalmakat várnak az északi háboru alakulásának parlamenti tárgyalása nyomán

London. (Rador.) Roosevelt elnök ma este hétvégi pihenőre a Hyde-Parkba utazott. A Daily Mail úgy tudja, hogy az elnök a közeljövőben fontos lépéseket tesz a béke érdekében. Az erőfeszítések főleg arra irányulnak, nehogy a háboru Olaszországra és Délkelet-Európára kiterjedjen. Azt tervezi Roosevelt, hogy a semlegeseknél, valamint a pápánál érdeklődik, vajon hajlandók lennének-e bizonyos lépéseket tenni a béke fenntartása tekintetében. Az Egyesült-Államok elnöke ugyanis attól tart, hogy a harcok újabb fellángolása egész Európát elborítással fenyegeti.

London. Amerikai jelentések szerint az olaszok erős csapattesteket és tekintélyes mennyiségű hadianyagot irányítanak a Dodekanesz-szigetekre. Ez a 12 olasz sziget az olasz haditengerészlet legfontosabb támaszpontja.

Berlin. (Rador.) A szombaton megjelent német lapok azt állítják, hogy Anglia újabb területekre akarja kiterjeszteni a hadszínteret. A Deutsche Diplomatiscsh Politische Korrespondenz szerint a hadszíntér, kiterjesztése a brit politikának főcélja lett, épp úgy, mint annak idején a bekerítés volt. Anglia norvégiai veresége következtében — írja a lap — veszélyes helyzetbe került és ezért igyekszik újabb országokat megmozdítani és megszervezni az Olaszország elleni manővert.

London. Keddre nagy politikai vitát várnak az alsóház ülésén. Az ellenzéki vezeték egymás után keresték fel pénteken Chamberlain miniszterelnököt. A megbeszélések főképpen a keddi titkos tanács üléseivel foglalkoztak. A kormány nem ragaszkodik ahhoz, hogy a keddi ülés titkos legyen, csak az esetben, ha azt az ellenzék kívánja. A norvégiai tudarc miatt a Chamberlain kormány ellen nagy a felzúdulás és a főleg a konzervatívok egy csoportja, valamint az ellenzéki munkáspárt akarja kihasználni a történeteket a kormány megbuktatására. Általában azt várják, hogy a hadviselés kérdésében Churchill vezető szerenhez fog jutni. A keddi ülésen állítólag Chamberlain felveti a bizalmi kérdést.

Si vis pacem . . . ?

Katonai intézkedések a Földközi tengeren és környékén

A Földközi-tengerrel kapcsolatos legutóbbi diplomáciai események továbbra is élénken foglalkoztatják a közvéleményt.

Páris figyelme olaszországi irányu és a lapok azt mérlegetik, bekövetkezett-e valamilyen enyhülés? Még a felhivatalos Temps is borúlatoan ítéli meg a helyzetet s megállapítása szerint ha az Egyesült-Államok közbelépése nyomán Olaszország azonnali beavatkozásától nem is kell tartani, Mussolini legfeljebb csak elhalasztotta terveit, de fenntartotta cselekvési szabadságát.

Éz a hangulat magyarázza meg azt, hogy angol és francia részről változatlanul fenntart-

ják a katonai természetű intézkedéseket: az angol és francia hadihajók megérkezése Alexandriába is ezt bizonyítja. Ezenkívül angol részről újabb intézkedéseket foganatosítottak.

Málta helyőrségét megerősítették, be-szüntették a szabadságolásokat. Ugyan-ekkor kairói jelentés arról számol be, hogy Faruk király elrendelte a haderők készenlétbe helyezését, miután előzőleg fogadta az angol és francia nagykövete-ket.

Az Associated Press azt jelenti, hogy a Génuában horgonyzó angol hajók parancsot kaptak az azonnali hazatérésre.

(A vezérlők folytatása)

melyik ilyen meséken nő fel? Van-e lehet-e remény arra, hogy a háborus fertőzöttségtől megóvható a jövőendő?

Van és lehet!

Csak a gyermektelen nőket kötelezzük hadimunkára. Az anya kivétel. A bölcső mellett még nem szökték el az anyát, gyermekkel mellett maradjon gondozhatla, nevelheti őket, testileg, lelkileg. És a szellemi befolyása talán soha sem volt olyan irányító erejű, mint éppen most, amikor az apák a harcerekben vannak s a legjobb akarattal sem törődhetnek gyermekükkel.

S ha ezek az anyák rájönnek arra, mily súlyos feladatokat bízott rájuk a történelem, milyen fontos és eltörülhetetlen szerepet kaptak a jövő kialakításának munkájából, bizonyos, hogy nem a repülőraj hőstetteiről, tengeri csaták győztes küzdelmeiről, idegen területek birtokbavételéről fognak mesélni a kis nebulóknak, nem a poró tankot, vagy foszforeszkáló gépfegyvert vesznek nekik születésnap ajándékul, hanem gondolni fognak a jövőre, békésebb mesével és játékszerrel nevelik azt, aki játékaiban és meséin

keresztül ismerkedik az élettel.

Ehhez az kell, hogy ez az irányító erejű anyai öntudat általánossá váljék. Hogy minden anya érezze a nagy feladatot: „Meg kell teremteni a békés jövőt, ha már a múlt megváltoztatni nincs erőnk!”

Büvésztudományok varázstudománya elszabadította a rombolás démonait s a büvésztudományok elűzték, vagy ismerni nem akarják a varázsszót, ami a pusztítás kiszabadult szellemét visszaparancsolná börtönébe. Nekünk, anyáknak szól az alábbi intés:

„Nevelétek gondosan, Isten és embertársai szeretetében a gyermeket, szoktassátok becsületre, munkára, tanácsátok imádkozni, ismertessétek meg a jószág s megbocsátás örömeivel, s akkor a jövőendő meghozza — a békét.”

Asszonyok! Fogadjuk meg ezt a tanácsot, tanítsuk meg gyermekünket mindarra, ami szép, nemes. A mi fegyverünk legyen a gyermek s küzdjünk veje és érte a békés jövőért. Ez az a fegyver, ami egyedül illik asszonykézbe s ami talán jóváteheti saját szomorú korunk ezernyi eltevélését.

Selyemharisnyát,

férfi és gyermekharisnyát, selyem és cérna reformot és kombinét, bőr és cérna kesztyűt, szövetet legolcsóbban

BOGYO-nál

Str. Emlékesen 1.
Corso most mellett

Roosevelt bizakodik

A német távirati iroda a Földközi-tengeri helyzettel kapcsolatban megállapítja, hogy az angol tengeri haderőnek a Földközi-tenger keleti részében történt összevonása Szalonikiben nyugtalanságot okozott.

Az Egyesült-Államok kormányának beható érdeklődése a Földközi-tengeri helyzet iránt nem csökkent.

Roosevelt elnök fogadta a saltó munkatársait — amint már röviden megírtunk — és ismétlen hangsúlyozta, hogy az USA a háboru kitörése óta mindent elkövet a fegyveres bonyodalmak megakadályozására és annak érdekében, hogy a háborunak újabb területekre való kiterjedését megakadályozza. Ez történt legutóbb is és az

Olaszország stratégiai helyzete

Róma. (Rador) A Stefani hírszolgálati iroda jelentése szerint a Tevere című lap cikket közöl, amelyben azt feltételezi, hogy Olaszország háboru esetén sebezhető-e, vagy sem. A lap válasza tagadó és ezt a következőkkel indokolja:

- 1) Az Adriai-tenger zárt tengerrész, miután Olaszország az otrantói csatorna mindkét részét őrzi és uralja a tenger bejáratát.
- 2) A ligurial-öböltől az otrantói-csatornáig 121 tengereljáró bevezethetetlen gátat képez.
- 3) A tyrreni-tenger olyan tó, amely az olasz légihaderő állandó ellenőrzése alatt áll.
- 4) Az olasz flotta, amely 6 nagy cirkálóból, 33 cirkálóból, 118 torpedórombolóból és 70 torpedónaszádból áll, a ionii- és a tyrreni-tengereken őrökdik.
- 5) A Pantellaria-sziget gátja két részre osztja az ellenséges erőket.
- 6) Rendkívül hatalmas védőrendszer támogatja az olasz partokat.
- 7) Hét millió szurony áll készenlétben bármely eshetőségre az olasz területen.

Bern. (Rador) A norvégiai harcok másodrendű kérdésekké csökkennek és

az érdeklődés középpontjába a Földközi-tengeri helyzet, valamint Olaszország állásfoglalása kerül

— írják a svájci lapok berlini tudósítói. Azok a diadalkiáltások, amelyek a propaganda munkája következtében elhangzottak, máris elűltek és bizonyos aggodalom észlelhető, hogy vajon milyen tevékenységet fognak a szövetségesek most kifejteni. A háborúval kapcsolatban a közvéleményben bizonyos fokú aggodalom lett urrá. A szövetséges csapatoknak Dél-norvégiából való elszállítása után valószínűnek tartják, hogy ezeket a csapatokat most másutt helyezik el és mindentől azt kérdezik, hogy vajon hová viszik a szövetségesek csapataikat.

Belgrád. (Rador) Az Avala ügynökség jelenté: Előzetes megegyezés alapján tegnap 260 olasz utazott el Jugoszláviából, akik az osztrák-magyar monarchia fennállása óta ott éltek. Ezeket az olaszokat Róma környékén telepítették le, ugyanott, ahol más Jugoszláviából elutazott olasz csoportok már élnek. Földjeiket és egyéb va-

elnök megállapítása szerint ez a közbelépés sikerrel járt, mert Olaszország nem avatkozik a háboruba. Colonna olasz nagykövet közölte kormányának ezt az elhatározását.

Különben Sumner Welles külügyi államtitkár fogadta Diamantopolus washingtoni görög követet, aki a Földközi-tengeri általános helyzetről szolgált felvilágosítással, különös tekintettel a Dodekanezos környékén összevont olasz hadihajókra.

Londoni jelentés szerint Washingtonban az USA közbelépését német vereségként könyvelik el, amennyiben az Egyesült-Államok megatartása alkalmas arra, hogy Olaszország esetleges közbelépését megakadályozza.

gyontárgyakat jugoszláviai földművesek vásárolták meg.

London. (Rador) A Renter-ügynökség diplomáciai szerkesztője jelenti: Az olasz sajtó azt állította, hogy a brit admirálisnak az a rendelete, amely szerint angol kereskedelmi hajók nem közlekedhetnek a Földközi-tenge-

Északon a helyzet:

Tovább tolyik Norvégiában a háboru szárazon, vizen és levegőben

Az észak-európai harcetekről érkező jelentések középpontjában továbbra is a szövetséges haderő visszavonulása áll, amelynek jelentőségét Londonban és Párisban sem tagadják, de ugyanekkor hangsúlyozzák:

a norvégiai hadszíntéren még nem zárultak le a hadműveletek, amelyeknek tovább kiemenetele elé változatlanul nagy várakozással néznek.

Részletesen foglalkoznak az angol és francia lapok az Andalsnes-i visszavonulás kapcsán a norvég haderők helyzetével és visszautasítják azt a heállítást, mintha a norvég katonai egységeket magukra hagyták volna.

Angol megállapítás szerint az angol csapatokkal norvég csapatokat is elszállítottak Andalsnesből. A Trondhiem környéki visszavonulásról angol hivatalos jelentést is adtak ki és ez a jelentés közli, hogy a szövetségesek Namsost is kiűrtették.

Ugyanekkor Narvik környékéről előnyomulást jelentenek a szövetségesek.

Érdekes beszédet mondott a hadieseményekkel kapcsolatban Sir John Simon angol kincstári kancellár, aki a következőket jelentette ki:

— Nyilván be kell ismerni a német katonai szervezetség egészen kivételes tökéletességét. Minden angolnak számolnia kell azzal. Ez azonban nem akadályozhatja

ren, károsan befolyásolja Nagybritannia behőzatalát és kivételét. Ezzel szemben megállapítható: 1. Ez az intézkedés nem vonatkozik a Földközi-tengeren közlekedő valamennyi brit hajóra. 2. Nagybritannia semleges hajókat is felhasználhat az druszallításokra. 3. A száraz földi út Törökországon, Szírián és Egyiptomon keresztül nyitva marad. 4. A Jóreménység fokának megkerülésével csak egy nappal hosszabbodik meg az út Ausztrália és a Táv-kelet felé, míg India felé, valamivel több ideig tart az út.

Mindezekon kívül a brit hivatalos nyilatkozat határozottan kifejezte azt a reményét, hogy a körülmények rövidesen megváltoznak és ezeket az óvatossági intézkedéseket nem kell majd tovább is fenntartani.

Hadgyakorlatok Egyiptomban

Kairó. (Rador) Az egyiptomi hadsereg védelmi gyakorlatát május 7-én kezdődnek és mint egy hat napon át tartanak.

A török nagykövet Andres

jugoszláv miniszterrel tárgyalt

Belgrádból jelentik: Andres jugoszláv kereskedelemügyi miniszter, aki néhány nappal ezelőtt Budapesten tartózkodott, tegnap a török nagykövettel tárgyalt. Belgrádtól közlések szerint arról van szó, hogy Törökország gyapottal lássa el a jugoszláv ipart. Jugoszlávia 220 ezer tonna barna szén szállítást ajánlotta fel Olaszországnak 30 millió lira értékben.

Szófiába utazott az ankarai szovjetnagykövet

Páris. A Radlopress ankarai jelentése szerint a törökországi szovjetországi követ elhagyta a török fővárost és repülőgépen Moszkvába utazott. Előzőleg nem hozták tudomásul a távozását. Szófiái jelentés arról számol be, hogy a szófiái szovjet-orosz követ is Moszkvába utazott. A követet a szovjet-orosz katonai attasé is elkísérte Moszkvába.

Bulgária „idegenforgalmi” gondolaj

Szófia. (Rador) A szobranjében egy képviselő kérdést intézett Gabroski belügyminiszterhez az idegenforgalomra vonatkozólag. A belügyminiszter ezeket válaszolta:

— Mint más országokban, úgy Bulgáriában is különleges intézkedéseket fogamatosítottunk az idegenek ellenőrzésére. Közölhetem, hogy az idegenforgalom teljesen normális volt. A legutóbbi három hónapban 3484 idegen érkezett Bulgáriába és ugyanezen idő alatt 3265 utazott el az országból.

meg az angol és a francia népet abban, hogy közös elhatározással ne harcoljon a győzelemig. Bizonyos vagyok abban, hogy ha majd a megfelelő időben részletesen feltárjuk a helyzetet mindenki azon a nézetten lesz, hogy dél-norvégiai visszavonulásunk a legjobb belátás szerint történt. Sohasem volt az angolok szokása lebecsülni az ellen séget. Ebben az esetben olyan tróziatos ere jű ellentéttel kellett szembeszállni, amely a legvégsőkig felkészült a harcra.

Stockholmi jelentés közli, hogy namsos-i visszavonulást fedező angol torpedórombolót bombatalálat érte. 30 ember meghalt és 60 megsebesült. A svéd fővárosban úgy tudják, hogy a norvég katonák ezerszámra adják meg magukat a németeknek és német részről nem tekintik hadifoglyoknak a jelentkező norvég katonákat, ha ígéretet tesznek, hogy nem harcolnak többé ellenük.

A Stefani hírszolgálati iroda munkatársának véleménye szerint a norvégiai hadműveletek befejezéshez közelednek. Jelentések számolnak be arról is, hogy a Trondhiemtől délre és északra állást foglaló norvég csapatok parancsnoka napi-parancsban közölte: mivel a helyzet reménytelen, tegyverszülmetet kért a németektől.

Hinni akarunk...

Irla: FALUS LAJOS

Az ünnepek sorozata véget ért. Az egymásra forlódó munkaszüneti napokon bő alkalma volt a festnek a pihenésre. De meghozták-e az ünnepek a lélek várva-várt pihenését? Ma az a helyzet, hogy a lélek iáradtabb a legnehezebb fizikai munkát végző testnél is. Az elcsigázott test könnyűszerrel megpihenhet. De hol talál ma nyugalmat a kimerült lélek? Hol az a menedék-hely, mely a léleknek biztonságot nyújt a nagy megpróbáltatások és viharok idején? Mindenütt a világon épülnek a fedezékek, óvóhelyek a testet fenyegető támadások ellen, de az emberi lélek szabad préda. Szüntelenül hullanak rá a rémület és az aggodalom gyilkos bombái s nem talál helvet, hol biztonságban meghúzódhatnék. Az álom nem hoz enyhülést. Lidérces szörnyűségek nyomasztják. Ijedt kiáltások törnek elő az alvók szájából. A nappalok rémségei ránehezdednek az édes álomra is. Az ébrenlét órái nem hoznak nyugalmat. Az események már magukban véve izgatóak. Mindaz, ami velünk és körülöttünk történik, csak fokozza a bizonytalanság és nyugtalanság fájó érzetét, mely elkísér minden-hová. A gyöttrő gondolatok velünk tartanak s utitársként hozzánk szegődik az emészttő aggodalom. Európa lakói így élnek ma. A mosoly el-tűnt arcukról. A sötét gond fenyegető árnyék-ként ott ólálkodik mögöttünk s mint hű kutya, követi lépteinket.

Igy köszöntött ránk május elseje. Hiányzott belőle a régi májusok színe, illata. Hová lettetek, letűnt, szép májusok? Mikor gondtalan, nevető emberek vidám zaja verte fel az erdők békés csendjét s a zöldelő pázsiton kergetőzve, hancurozva örülni tudtunk annak a pusztia ténynek, hogy tavasz van, hogy élünk. Az európai ember számára ma kínos teher lett az élet. Görnyedő vállakon, mint súlyos zsákok cipeli magával. Tántorgó léptel már alig viszik előbbre s minden percben összeroskadni készül. Sokan — ha nem tartaná vissza őket az övéikért érzett felelősség, — legszívesebben letennék a terhet, hogy az örök csendesség és felejtés országában megtalálják végre szívük elvesztett nyugalmát.

A kiáltó események, a harsogó rádiójelentések fokozták az állandó nyugtalanságot. Amíg mi ünnepeltünk, a stúdiókban tovább folyt a munka. A világ minden nyelvén óránként kaptuk a híreket. Feszült idegekkel hallgatják az emberek a rádión érkező jelentéseket. A hadviselő-kön kívül a semleges államok leadásait is s a sok ellentmondó hír valóságos káoszt teremt a hallgató agyában. Milyen méreghez hasonlítsuk a propaganda hatását, mikor a költő már a dal édes mézét is méregnek mondta? De míg a költészet csak az eszményített világ varázsos és csalóka képeivel tölti meg szívünket; az a hamis világ, amelyet a propaganda fest, a gyűlölködés és árnyag magvait hinti a lélekbe s nem engedí megpihenni a test téltlensége idején, a munkaszüneti napokon sem.

A lélek igazi ünnepéhez nem kell munkaszünet. A lélek ünnepelni tud a munkában is éppen úgy, mint a pihenésben, némasággal éppen úgy, mint beszéddel, könnyvel épp úgy, mint mosollyal. A lélek ünnepéhez nem kell a szabad természet megváltozása, se magány, se visszavonultság, se elmélyedés, se áitatosság. Csak egy szikrányi szeretetet lásson maga körül az elvadított, elkínzott lélek s máris szétárad benne a magasztos ünnepi hangulat s viszi, ragadja végtelen magasságok tiszta légkörébe, ahol nyugalmat, enyhülést, új életkedvet, új reményt kap. De a lélek ünnepeit nem lehet szabályozni, rendjük meg nem állapítható, naptárban hiába keresnéd. Nem térnek vissza évről-évre ismétlődő egyforma törvényszerűséggel. A kortól függenek, amelyben élünk, viszont függetlenek saját életkorunktól. De kornál környezetnél s a külvilág eseményeinél befolyásoló hatásánál jóval elhatározottabb kiki sajátmagában hordja annak lehetőségét, hogy lelke fel tud-e emelkedni az ünnepi régiókba. — hogy ki tudja-e építeni magában azt a belső összhangot, amely a mai időkben a lélek nyugalmának egyetlen biztosítója.

A nyugalom a lélek ünnepe. A véres napok száguldó eseményei nem állanak meg, — még rövid órákra sem — hogy meghozzák nekünk ezt az ünnepet. Csak nagyritkán történik olyasvalami, ami az emberiség felzaklatott idegeire jótékony balzsamként hat s a borzalmak világától derűsebb, vidámabb, napsütötte tájak felé fordítja tekintetünket. Ilven esemény volt az a le-yél, amelyet XII. Pius pápa tett közzé. Az egy-

ház fenkölt fejedelme a gyermekek tiszta seregeinek imádkozó szavát szegezi szembe az ágyuk bömbölő szavával. E megrázó levél apostoli sorait olvasva, szinte hinni merünk az ártatlan gyermeki szívek fohászának csodatévő hatalmában. Ünnepet kapott ezzel a levéllel az emberi lélek. A gyűlölet világában végre megszólalt egy krisztusi hang. Az egyetemes, mindenkit átölelő igazi emberszeretet hangja ez, amely nem különböztet fajok és vallások szerint. Hatalmas visszhangja lesz az egész világon. Nyomában anyák, gyermekek — és velük együtt férfiak milliói is — imádkozni fognak a földkerekség minden templomában az Egek Urához, hogy vilá-

gosítsa meg azok elméjét, akik a népek sorsát intézik, s hogy térítse vissza a bűn és gonoszság ösvényére tévedt emberiséget a szép, a jó és a nemes elárult és elhagyott eszményeihez.

(A külpolitika folytatása)

Uj nagy erőpróbara készülnek a légihaderők

Az angol légihaderő függetlenül a szárazföldi hadműveletektől, rendkívül élénk tevékenységet fejt ki főképpen német légitámaszpontok ellen.

Nyilvánvaló, hogy ezekkel a támadásokkal lehetetlenné kívánják tenni, a német légierők új támaszpontjainak felhasználását, esetleges Anglia elleni támadásokra való különös tekintettel.

A Reuter-iroda jelentése szerint ezek a támadások sikerrel jártak, amennyiben több repülőteret, támaszpontot berendezését és számos repülőgépet tönkretettek. Az angol légihaderő is több egységet veszített. A norvégiai és dániai légi támaszpontokon kívül Borkum-sziget

felé is ellátogattak az angol gépek. Egy angol gép három német gépmadarral harcbarabocsátkozott, az angol repülőgép gépfegyver kezelőjét, miután az egyik ellenséges gépet lelőtte, halálos találat érte, a megtigvelő és pilóta is megsebesült, de sikerült a gépmadarat visszavezetnie Angliába.

Német részről megkezdődött az elfoglalt területek beszerzése a légihaderő szempontjaiból. Stockholmi jelentés szerint ezt a munkálatot Milch tábornok vezeti, a cél: olyan légi támaszpontok teremtése, amelyek a néhány héten belül a nyugati hatalmak ellen meginduló támadásban megfelelő kiindulási pontul szolgálnak.

Az angolok a visszavonulás ellenére folytatják norvégiai hadműveleteiket

London. (Rador.) A Havas távirati iroda jelenti: Azokkal a hírekkel ellentétben, amelyek néhány külföldi lapban láttak napvilágot, a Press Association illetékes helyről szerzett értesülést közöli, amely szerint

noha a szövetségesek egyes helyeken Norvégiában visszavonták csapataikat, a hadműveletek folytatódnak.

Az angol sajtó élénken kommentálja Trondhiem és Namsos kiürítését és

a baloldali lapok hevesen bírálják a kormányt.

A Times katonai szakértője helyesennek itéli meg az angol csapatok távozását Dél-norvég-

Angliának meg kell gyorsítania a háború menetét és nagyobb erőfeszítéseket kell tennie.

Berlin. (Rador.) A német véderő főparancsnokság szombaton a következő hadijelentést adta ki:

Narviktól északra a német előőrsök visszaverték az ellenséges előőrseket. Narvikban a helyzet változatlan. Azok a német kötelek, amelyek Trondhiemből észak felé indultak, csak norvég csapatokkal találkoztak utjukban, miután a szövetséges csapatok sürgősen eltávoztak Namsosból és környékéről.

A norvég csapatok trondhiemi parancsnoksága napiparancsot adott ki, amelyben keserűséggel állapítja meg, hogy a nyugati hatalmak csapataikat Namsosból visszavonták anélkül, hogy elhatározásukról a norvégeket értesítették volna, akik így súlyos helyzetbe kerültek, miután oldalról és hátulról is meg támadhatják őket.

A norvégek itt legyverszünetet kértek.

A norvég területek békés megszervezése tovább folyik. Irukat szombaton reggel harc nélkül adták át a norvégek. Andalsnas vidékén 127 tisztet és 2500 közkatonát fogtak el, a hadizsákmányt pedig egyelőre még nem lehet felbecsülni. A német légihaderő folytatta felderítő tevékenységét egész Norvégia felett, valamint az Északi-tenger mentén és Narviktól északra egy ellenséges hajót bombatalálat tal megrongáltak. Pénteken Namsostól nyugatra egy angol hadihajót súlyosztettek el német repülőgépek bombái. Péntekről szombatra virradó éjszaka

angol repülőgépek támadtak meg az Északi-tengeren egy német őrhajót, de minden eredmény nélkül.

sőt az ellenséges repülőgépek közül kettőt lelőttünk. A nyugati hadszíntéren nem történt említésreméltó esemény.

giából, hogy egy esetleges balsiker elkerülhető legyen. Ezzel szemben a Daily Herald bírálja a késedelmességet és sajnálkozásának ad kifejezést, hogy az angol flotta nem támadta Trondhiemet, míg a szárazföldi csapatok Andalsnesben és Namsosban voltak, mert — noha nagyobb veszteségekkel is járt volna — a harcot meg lehetett volna nyerni.

Morisson munkáspárti képviselő egy gyűlésen szombaton beszédet tartott és hangsúlyozta, hogy

URANIA: mind a vezet. Tel 12-32. Szenzációs kettős premier!

Matiné d. e. 11.30
3, 5, 7.15, 9.30

I. „Javitóintézet”

Izgalmas és cselekményteljes bűnügyi film.

II. „Az oregoni gyilkos”

Csodás lovasprodukció, izgalmas jelenetek. JOHN WAYNE és „REX”, a csodáló. — H I R A D O I

„DACIA“ Dancing Bar-Variete éte-
romben, MA, VASARNAP **műsoros teadélután, táncos matiné** 5 órai kezdettel. — Kávé, tea, vagy csokoládé 27 lei
Esti műsor kez- Váradi Aladár népszerű komikus és Mezey Nelly díszes fellépésével.
deté 22 órakor **8 Nomin** **Mauren and Joe** **4 Perera** **Zsikov Klári** **Charley** **Alexandra** **Eliza** The Favorit énekes jazz-
zenekar! Telefon: 12-84

London. (Rador.) A Reuter iroda jelenti: Getz ezredes, a trondelagi norvég haderők parancsnoka helyi fegyverszünetet kért a németektől. A csapatokhoz intézett napiparancsában leszögezi, hogy a szövetséges haderők távozása folytán a norvég csapatok helyzete rendkívül súlyossá vált és ilyen körülmények között a harcöt folytatni katasztrófát jelentene anélkül, hogy azt értenék el vele.

Az angol hadügyminisztérium az alanti közleményt adta ki: Az a híradás, hogy a norvég csapatok főparancsnokát nem tájékoztat-

ták a szövetséges csapatok Trondhiem környé-
kéről való visszavonulásáról vagy pedig az,
hogyan

*fegyverszüneti tárgyalásokat folytat, min-
den alapot nélkülöz.*

A norvég csapatok főparancsnoka és vezér-
kara május 1-ről 2-re virradó éjjel brit hadi-
hajóra szállt és ismeretlen norvégiai helyre
távozott. Minden olyan napiparancsot, amely
fegyverszüneti tárgyalásokról szól az ő bele-
egyezése nélkül adtak ki.

vetségesének kedve támadna, hogy há-
boruba szálljon Németország mellett.

A semlegesek arcvonala...

STOCKHOLM. Svédországban a nemzeti
védelmet előmozdító nagy nemzeti kölcsönt
bocsátottak ki. A kölcsön kibocsátása alkalma-
ból kiáltványt tettek közzé, amely a többi kö-
zött a következőket mondja:

— Svédország senkit sem fenyeget, de kö-
telességünk hatalmunkat növelni szabadsá-
gunk megvédése érdekében, hogy magunk ha-
tározhassunk jövőnk, nyelvünk fennmaradásá-
s és családi tűzhelyünk megmaradása felett.

Harmincegy svéd szervezet tevékenyen
részt fog venni a kölcsön népszerűsítésében.
(Rador.)

**Egy angol tengeralattjáró és egy hadihajó
elsővesztését jelenti Berlin**

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda köz-
lése szerint egy felderítő gép ellenséges buvá-
rhajót fedezett fel. A buvárhajót vadászpilóták
bombákkal támadták meg és elsővesztették.

A legfontosabb német hadvezetőség jelenti,
hogy május 3-án délután Namsosból nyugatra a
nyílt tengeren egy angol csatahajó ellen amely
nyugat felé igyekezett, német repülő támadást
kapott. Több bombát dobtak a hajóra, melyet
két találat ért. Az egyik bomba a hadihajó első
részét találta és ennek következtében 500 mé-

teres lángnyelvek csaptak fel, utána pedig sűrű
füst vette körül a hajót. A füstfelhő elmulása
után a hajónak csak egyes ronccsal voltak lát-
hatók.

A lapok jelentése szerint egyetlen német re-
pülőgép-bomba elegendő volt, hogy Namsosból
nyugatra elsüllyessék az egyik angol cirkált, a-
mely 30 másodperc alatt süllyedt el. A hajón 1300
matróznak kellett tartózkodnia. A hadihajó a York
típushoz tartozó nehéz cirkáló volt, 8250 tonna
vízkiszorítással.

Steinkjer és Namsos teljesen leégett

London. A hadügyminisztérium jelenti,
hogy pénteken éjszaka a szövetséges csapatok
Namsosnál újra hajóra szálltak. A narviki
szakaszon visszaverték a szövetségesek a né-
metek támadását. Az ellenségnek nagy vesz-
teségeket okoztak és sok német foglyot ej-
tettek.

A hadügyminisztérium másik jelentése sze-
rint a norvég hadsereg főparancsnoka a ve-
zérkarral csütörtökre virradó éjszaka ismer-
etlen utiránval angol hajóra szállt.

A Reuter-ügynökség jelenti: Steinkjer
norvég város teljesen leégett és Namsos
város szintén a tűz martaléka lett.

Ugyancsak a Reuter-ügynökség jelenti
Stockholmból, hogy Namsosnál az angol és
francia csapatok hajóraszállása rendben folyt
le.

A németek nem okoztak semmiféle vesz-
teséget, vagy kárt a szövetséges csapa-
tokban. Stockholmban találgatásokra
adott alkalmat az a hír, hogy a szövetsé-
gesek behatoltak csapatai Norvégia más
helyén szálltak partra. A keleti vidéken
harcosodtak norvég csapatok most már
feladták az utolsó kísérletet is. A norvég
csapatok jó része visszavonult és szét-
szóródott.

London. (Rador.) Falrbairn, Ausztrália lég-
ügyi minisztere tegnap kijelentette, hogy ed-
dig 10 ezer személyt vettek fel az ausztráliai
légihaderő keretébe.

London. (Rador.) Az alsóházban kérdést
intéztek a külügyminiszterhez, mi igaz azok-
ból a hírekből, hogy német repülő gépek
verrel támadták meg a falvak és városok pol-
gári lakosságát. Buttler külügyi államtitkár
válasza így hangzott: A németek által Norvé-
giában alkalmazott hadviselési módszerről je-
lentés igen korlátozott számú híradás érkezik.
Remélem, hogy rövidesen bővebben nyilatkoz-
hatom. Az kétségtelen, hogy a németek Nor-
végiában is éppen úgy nem veszik számításba
a polgári lakosság életét, ahogyan azt a len-
gvel hadiáram idején és a tengereken sem vet-
ték tekintetbe.

Amszterdam. (Rador.) A norvég rádióál-
lomás Tromsöből csütörtök este közölte, hogy
a norvég kormány rendeletet adott ki az ön-
kéntes szolgálat megszervezésére. A rendelet
alapján az összes tízezerévesnél idősebb fér-
fiak tartoznak jelentkezni az önkéntes szolgál-
lat tromsöi és finmarki titkárságánál. Hangoz-
tatta a tromsöi rádió, hogy Rörös helység a
norvégek birtokában van és hogy a norvég
csapatok ebben a körzetben sikeresen harcol-
nak a német csapatok ellen. Ezután a bemon-
dó felolvasta Chamberlain alsóházi beszédé-

nek teljes szövegét és más, az általános hely-
zetre vonatkozó híreket. A leadást gyakran
felbeszakította a német propaganda rádió.

London. (Rador.) Az angol Primrose Liga
évi értekezletén sir. Henry Page Croft tábor-
nok beszédet mondott s ebben figyelmeztető
szavakat intézett Németország „bármely le-
hetséges szövetsége” felé.

*Minden a harcból eltávolított német pán-
célós, cirkáló vagy torpedórombolóval
szemben a szövetségesek most két ha-
sonló hajót küldhetnek bármely tengerre,
ahol a német birodalom valamelyik szö-*

**Németországnak és Oroszországnak egyaránt érdeke
a svéd semlegesség fenntartása**

Moszkva. (Rador.) A Tass iroda jelenti: A
Maasbode című holland lap és más külföldi új-
ságok azt az állítólagos hírt közölték, hogy az
elmúlt hetekben Oroszország jegyzéket intézett
a német kormányhoz és ebben kijelentette, hogy
Németország Svédország ellen irányuló akcióját
barátságosnak tartja és ezenkívül nem enged-
heti meg az Aaland-szigeteknek a németek által
való elfoglalását. A Tass-iroda felhatalmazást ka-
pott annak közlésére, hogy ezek a híradások
nem fedik a tényeket.

A német—orosz megneemtámadási egyez-
mény harmadik szakasza értelmében, amely kö-
zös tanácskozásokat és tájékoztatásokat ír elő.

**Holland—angol—francia megállapodás a dugáruk
ellenőrzéséről**

Amszterdam. (Rador.) A német távirati iroda
jelentése szerint a holland távirati iroda közölte
a kormány hivatalos jelentését, amely Hollandia,
Anglia és Franciaország közötti megállapodásra
vonatkozik a csempészáru ellenőrzéssel kapcso-
latban. A megállapodás értelmében holland kö-
rökben remélik, hogy a szövetséges tengeri kö-
zegek ellenőrzése a holland hajókkal kapcsolato-
san gyorsabbá és simábbá válik. Párisban egyé-
ként folytatódnak a holland—francia kereske-
delmi tárgyalások

**Elhalasztották az amerikai tengerészet-
ben a nyugdíjazásokat és előléptetéseket**

Washington. (Rador.) Roosevelt elnök meg-
tagadta a tengerésztisztek nyugdíjazására, illet-
ve előléptetésére vonatkozó törvénytervezet jó-

ezelőtt két héttel Moszkvában megbeszélések
folytak Oroszország és Németország megbí-
zókkal között a svéd semlegességi problémát
illetően. Ezen eszmecsere során megállapí-
tották, hogy mindkét nagyhatalomnak érdeke
Svédország semlegességének fenntartása.

Stockholm. (Rador.) A Havas-iroda jelenti,
hogy a svéd rendőrség szabotázs vádja miatt le-
tartóztatott egy külföldit és annak titkárnőjét. A
letartóztatott külföldi lakásán és a ház pincéje-
ben 190 kilogramm robbanóanyagot, 300 gyuta-
csot, 380 gyújtóbombát, különböző pokolgép ké-
szítéséhez szükséges alkatrészt és 40 méter
hosszu gyújtószinort találtak. Azt hiszik, hogy
újabb letartóztatásokra is sor kerül.

vághagyását, mert — miként kijelentette — a nem-
zetközi helyzet bizonytalansága és a külpolitikai
nehézségek miatt az időpont nem alkalmas ilyen
törvény kihirdetésére.

**Nem szakítják meg ezután utjukat
Rómában az „Imperial Airways”
angol repülőársaság gépei**

Rómából jelenti a Rador: A Havas-iroda je-
lentése szerint az Imperial Airways társaság re-
pülőgépei, amelyek a Közelkelettel tartanak fenn
állandó összeköttetést és Rómában rendszeren le-
szállítottak, újabb rendelkezésig nem szállanak le
Olaszországban. Ezután, vagy Athénben, vagy
Marseilleben szakítják meg utjukat a gépek.

CORSO

Strauss öröké ettől keringő csengnek, bong-
nak, andalitanak a legnagyobb bécsi film-
művészek: Paul Hörbiger, Maria An-
dorgast, Gretl Theimer gyönyörű filmjében

11.30 mérs., 3, 5, 7.15 és 9.30 órakor.

A halhatatlan keringő

A romantikus szerelem himnusza. — Journalok!

FORD BÉKEHAJÓJÁNAK HITELES TÖRTÉNETE

A detroiti milliomos költséges játéka a békével és háborúval 1915-ben

New-York, április. A világ emlékszik még arra a békeakcióra, amelyet Henry Ford, a híres autógyáros indított 1915-ben és amely végül kudarcba fulladt. Több mint 24 esztendővel a történelmi nevezetességű békemozgalom után az egyik legelőkelőbb newyorki hetilap nyolcvoldalas cikkben írja meg ennek a történelmi ténynek hiteles fejezetét. Talán Welles európai útja tette időszerűvé a történetet? Magyarországot azért is közelebbről érinti a humoros história, mert annak egyik főszereplője Bedy-Schwimmer Róza, a gyászos emlékeztető Károlyi-kormány svájci „követe”, a feminista mozgalmak egyik sokat emlegetett „vezetője”.

Mint ismeretes, 1915 nyarán Schwimmer Róza békeakciót indított a semleges államokban. Később Amerikába is áthajózott. A vállalkozó szellemű hölgy elhatározta, hogy terveivel Henry Fordot, a dugdazdag autógyárost környékezi meg. Elutazott Detroitba és hetekig kilincselte Fordnál, azonban nem tudott hozzá bejutni. Utolsó eszéjén együt vacsorázott egy detroiti fiatal hírlapíróval, akinek ejmesélte, hogy Ford nem akarja fogadni.

— Ezt igazán el tudom intézni — mondotta az újságíró, akiről kiderült, hogy a Ford-művek sajtóosztályának alkalmazottja és valóban elintézte, hogy Ford meghívta ebédre a „békeapostolnőt”.

Detroitban elhatározták a békét

Az ebéden Schwimmer Róza olyan jelkes szavakkal csatolta Ford előtt az európai nagyhatalmak békekészségét, hogy az autógyáros, aki mindig kedvelte a nagy reklámot, elfogadta a híres béketervezetet. Eszerint amerikai kiválóságok különhajón Európába utaznak és a semleges államok vezetőivel megszüntetik a háborút.

Ford azonnal kibérelte az Oscar II. nevű hajót 80.000 dollárért, azzal, hogy ennek a fedélzetén utazik az egész társaság Norvégiába.

Összehívták az újságírókat és Ford kijelentette:

— Karácsonyra hazahozzuk a fiukat a lövésárokból.

Másnap az amerikai lapok az első oldalon közölték a nagy színházat: **KARÁCSONYRA VÉGE VAN A VILÁGHÁBORUNAK.** Alcim: Ford beosztottja az európai csatát. A közleményekben sehol sem szerepelt Schwimmer Róza neve, mert úgy találták, hogy a nőfürös „pacifista” szereplése többet árthat, mint használhat az ügynek. A feminista vezérnő Ford megbízásából megkezdte a hajó utasainak szervezését.

A kormányzók nem akarnak utazni

Először is meghívták 200 újságírókat, ezek közül 55 elfogadta a meghívást. Meghívták rengeteg amerikai nevezetességet és mind a 48 állam kormányzóját. A sürgönyökre Schwimmer Róza másnap 47 elutasító táviratot kapott. Csupán Benjamin Hanna, Észak-Dakota állam kormányzója fogadta el a meghívást. Mikor Ford értesült a kudarcról, megbízta Schwimmer Rózát, hogy hívjon meg kevésbé nevezetes személyiségeket. Végül mindenkit szívesen láttak a hajón, aki vállalkozott az útra. Többek között, mint nevezetességet említették, hogy Charles Pease, az amerikai nemdohányzók ligájának elnöke elfogadta a meghívást.

A lapok ekkor már kezdték kissé viccelni a mozgalomról. Az egyik újság első oldalán közölte a nagy eseményt ezzel a tréfás címmel:

Pease elnök meg fogja tiltani az európai ügyeknek, hogy füstöljenek. — A nemdohányzók elnöke a fronton.

Két nappal az indulás előtt, Pease, aki már a társaság előkelőségei közé tartozott, kijelentette, hogy nem utazik, mert nem hagyja itt menyasszonyát.

— Jöjjön a menyasszonya is! — mondotta Ford.

— Igen ám, de mi a jövő vasárnap meg akarunk esküdni, — vetette közbe a nemdohányzók elnöke.

— Akkor meghívunk egy papot is és majd a hajón összehadjuk, — válaszolta az autókirály.

Majd hozzátette:

— Erről tudunk szikratáviratot az összes lapoknak, népszerűsíteni fogja a mozgalmat.

Az elindulás napján a newyorki sajtó hasábo-
kat közölte az eseményről. Megjelent a kikötőben

a társaság, 148 békeapostol, három filmoperatőr, 12 gyorsíró, hét gépirónó, kilenc reklámíró, hat messanger boy, 55 újságíró és egy — potyautas, aki elrejtőzött a konyhában. Táviratilag kérték a pápa áldását az útra, de ez nem érkezett meg. Mint később kiderült, rosszul címezték a sürgönyt.

December 4-én 3000 bucsuztató jelent meg a kikötőben. Rendkívül jó hangulatban voltak, tréfáltak, énekeltek és — kinevették az egész békehajót. Két zenekar játszott, egyik a fedélzetén (mert természetesen zenekart is vittek magukkal) és egyik a parton. Ford megjelent a hajóhídon és folyton nyilatkozott a sajtónak. Indulás előtt egy asszony fejkialtotta a hajóra egy jó barátjának:

— Meddig maradtok Európában?

Stenóri hang válaszolt:

— Amíg Fordnak pénze van!

Tizenegy órára volt kifizve az indulás, de a hajó még két órákor is a kikötőben vesztegelt. Valaki megkérdezte:

— Miért indul ez a hajó olyan lassan?

— Ford mindig lassan indul — üvöltötte egy újságíró.

Edison is megjelent a bucsuztatásnál és kezdeményezésére a tömeg három hurrát kiáltott Ford egészségére. Az autókirály ekkor intett, hogy szólni akar a néphez, majd a következőket mondotta:

— Most pedig három hip-hip-hurrát Schwimmer Rózának!

Mély csend fogadta ezt az indítványt. Valaki visszakiabált a tömeg közül:

A hírlapírók rosszul viselkednek

Az Oscar II. borzalmas időben vágott neki a tengernek és 15 napig küzdött a hullámokkal. Ford az első estét a zarándokokkal töltötte, miután azonban mindenki szíveséget kért tőle, vagy üzletet ajánlott, elhatározta, hogy visszavonul. A szikratáviró mellett, három újságíró adta le a híreket a könyvnyomtatásnak, ezenkívül az 55 hírlapíró naponta tudósítást küldött lapjának. Minthogy a hajón nem volt semmi szenzáció, mindennap kitaláltak valamit. Ezeket a híreket Ford newyorki irodája visszacsüggönyözte az autókirálynak, mire Ford a következő táviratot küldte Wilson köztársasági elnöknek:

— Mindazok az ostobaságok, amelyek a hajóútról a napokban megjelennek, nem felelnek meg az igazságnak.

A társaság közben remekül érezte magát. Egy fiatal újságíró, William C. Bullit, aki később párisi nagykövet lett, mindennap kitalált valami háborzongató viccet. Csináltak egy hamis fotográfiát, hogy egy tengeralattjáró megáradta a hajót, de a fedélzetén tarózkodó pap kívánságára végül is békéért könyörgött.

A békehajó december 19-én óriási hóviharban megérkezett Chrsztiániába. (Most Oslo.) Norvég miniszterek és előkelőségek várják a hajót. Óriási banketteket rendeztek az egyetemi haligaták klubjában. Ford nem jelent meg az összejövetelen, hanem 10.000 dollárt küldött a diákok részére. Óriási üvöltéssel ünnepezték a távoztását, mondván: másnapra is meghívják, de kérik, menesse ki magát és küldjön ismét 10.000 dollárt.

Ford megunja és hazaszökik

Másnap Fordot annyira körülvezték a nemzetközi kalandorok és álbékeapostolok, hogy elkeseredve így kiáltott fel:

— Ugy kell nekem, miért nem maradtam otthon a mamánál!

(Baráti körben mindig mamának szólította a feleségét.)

Egy hét múlva éjjel két órákor megszökött az osjói hotelből és anélkül, hogy bucsút mondott volna a társaságnak és Schwimmer Rózának, a John Dahlinger nevű hajón visszautazott Amerikába. Otthagyta a titkárát azzal, hogy fizesse ki

A HABZÓ FOGPÉP

— Ki az? Nőt is visz magával?
Minthogy az idő rövidsége nem engedte meg, hogy megmagyarázzák a közönségnek, ki is az a Schwimmer Róza, a hip-hip-hurrát elmaradt. A hajó pokoli üvöltés közben elindult.

Mr. Zero esete

Alig kétszáz méternyire volt a dokktól, amikor egy ember beugrott a vízbe és újana uszott. Motorcsónakkal mentésére siettek és kihajászták. Körülvezték az újságírók.

— Nevem Mr. Zero — mondta. Pechem van, hogy ezt aövet kell viselnem. Azért ugrottam be a tengerbe, hogy ezzel is feltűnést keltsék és szorgáljam a béke ügyét.

Azt a tanácsot adták neki, hogy ugorjon vízszél és érje el a hajót.

— Magának ojt a hejye, abban a társaságban, — mondotta egy nagy déli újság riportere.

az összes költségeket, a visszautazási kiadásokat is. A társaság pontosan félmillió dollárt költött el. Az autókirály a hajóról telefonált Schwimmer Rózának, hogy szüntesse be minél előbb az egész akciót, mert az kezd derültségbe fulladni.

Egy centet sem!

A béketársaság azonban nagyszerűen érezte magát a milliomos pénzen és eljártogatót Olaszországba is. Németországon keresztül jepecsételt vagonokban tették meg az utat. Ford aztán Amerikából sürgönyözött Schwimmer Rózának, hogy azonnal oszlassza fel a társaságot, mert egy centet sem ad többet. Ugyanezen a napon a gyárát átalakították hadiüzemmé és már nyilvánvaló lett, hogy Amerika belép a háborúba.

Az amerikai sajtó most már féktelen viccelődést kezdett és a békeapostolokról egyik él a másik után születtek.

A hajó utasai közül egyebként sokan karriert csináltak. Mint már mondtuk, a tréfás újságíróból, Bullitból nagykövet lett, egy Lindsey nevű ifjúból, aki a legtöbb borzányos sürgönyt küldte, a legfelsőbb bíróság elnöke. De talán a legnagyobb karriert csinálta a potyautas, Irving Casar, akiből híres Broadway-színész és szerző lett.

Az érdekes leleplező cikk egyebként megjegyzi, hogy Schwimmer Róza ma is Amerikában él teljes visszavonultságban, de többszörös kérelmére sem adták meg neki az amerikai állampolgárságot. Ford előtt pedig sohasem szabad emlegetni a komjúkumba fulladt hajóutat.

Május 10-én lépnek életbe az új vasuti személy- és áru-díjszabásameések

Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága május 10-iki kezdettel újabb 15 százalékkal felemelte úgy a személy-, mint a potyautas-, gyors- és teheráru díjszabásokat. Ezt a 15 százalékat a díjszabásban szereplő alapidíjakhoz adják és az így felemelt alapidíjakat szorozzák meg a korábbi 2+15+10 százalékos emelésekkel, ami már igen jelentős összegeket jelent az eddigi tétélekkel szemben.

FORUM FILMSZINHAZ. 2 PREMIERFILM
TELEFONSZÁM 20-10. egy műsorban!

I. Ki ölte meg Gail Prestont?

Erdekesítő kalandorfilm.
Legújabb heti hí!

Ma 11.00 és 3-kor matiné előző.
5, 7.15 és 9 órákor rendes nelyárakkal!

II. Szerenadé

GRACE MOORE énekes filmje, VERDI, PUCCINI
és SCHUBERT-műveiből.

A Balkán-antant új feladata

Irtja: Frey András

Valljuk be, itt az ideje, hogy megváltoztassuk a Balkánról való véleményünket. Vannak ugyanis, illetőleg voltak sokan, akik néha bizony csak európai formáknak magukat tartották, mindent ami tőlük Keletre esett s különösen a balkáni felzárkózást nagy öntudattal használták.

Azóta azonban többször kellett arra gondolnunk, hogy a lenézett Balkán politikusaiknak tehetsége nem mindig és nem mindenben áll alatta a nálánál nyugatibbnak vélt helyeknek. Flócsépoli szállóképpé vált, hogy az első világháborút követő békeszerződésekkel balkanizálták Közép-Európát s az is közhely ma már, hogy azóta a Balkán lett Európa legbékésebb sarka. A legutóbbi hónapok pedig még jobban igazolták a Balkán kormányainak ügyességét.

*

A Balkán-antanttal például mindig virtuóz módon tudott helyelkedni Belgrád, Athén, Ankara és Bucaresti, ugyanazt a diplomáciai eszközt egymással gyakran ellentétes célokra tudta felhasználni. Az 1934. elején megalakult Balkán-szövetség első alapját Olaszország rakta le azzal, hogy a huszas évek végén a görög-török közeledés előtt kiegyengette az utat. Amikor a Balkán-antant szerződését aláírták, egy ideig a francia diplomácia eszközének tartották, később azonban a négy balkáni állam szinte észrevétlenül kanyarokkal átsikított Anglia oldalára. Az Anschluss, majd a német-csehi válságok idején bravúrosan halózták el a különböző szerződések és érdekek közti ellentmondások mellett s jó időben oldozták el magukat a kisanantantól. Az ezt követő időben pedig, amikor Németország teherelt a határára kiterjedése miatt, a balkáni politikuskok biztos kézzel gyomlálták ki magzatásukból minden olyan elemet, amely kedvezőtlen benyomást kelthetett volna Németországban. Végül 1939. őszén az egész Balkán-antant Olaszországgal együtt akarta körülbástyázni a délkelet-európai semlegesítést.

Ma már megállapíthatjuk, hogy a Balkán-szövetség nek ez a kísérlete nem sikerült formálisan, mert hiszen semmilyen délkelet-európai általános megállapodást sem írtak alá. Lényegileg azonban bizonyos eredményt mégis létrejött, mert most már körülbelül számítani lehet arra, hogy ha valamely délkelet-európai államot kívülről hirtelen súlyos feladat elé állítanának, délkelet-európai szövetségi nem igyekeznének kihasználni szorult helyzetét.

A Balkánon azonban tudják, hogy a délkelet-európai helyzet váratlan felborulását többé nem valamely délkelet-európai belső kezdeményezéstől kell félni. A veszély, ha egyáltalában fenyeget, inkább csak kívülről érkező Európának ezt a részét. Eddig, legalább is elméletileg, négyféle lehetőségéről beszéltek ebben a vonatkozásban. Az egyik a német, a másik pedig az olasz érdeklődésnek Délkelet-Európára való fokozottabb kiterjesztéséből adódhatott volna, a harmadik a szovjet akciójából, a negyedik pedig abból származhatott volna, hogy a nyugati nagyhatalmak a hadszínteret Délkelet-Európára is ki akarták volna terjesztetni.

Egy idő óta Délkelet-Európában általában a nézet, hogy ilyen irányba, német vagy olasz kezdeményezést nem kell várni. A balkáni kormányok nyilván abban látták feladatukat, hogy a két másik lehetőséget igyekezzenek kizárni, tehát elsősorban azt, hogy a szovjet támadóan lépjen fel, másodsorban pedig azt, hogy a Weygand-tábortok névvel emlegetett közelkeleti francia-angol haderők kísérletet tegyenek a Balkánra való behatolásra.

A most megindult jugoszláv-szovjet orosz közeledésnek éppen abban látjuk esetleg igen nagy jelentőségét, hogy Belgrádnak most ugyilátszik lehetősége nyílik arra, hogy egyfelől Moszkvával barátságosabb légkört teremtsen, másfelől pedig, hogy Párisban és Londonban latbavesse befolyását annak érdekében, hogy a Weygand-féle haderőkkel kapcsolatban ne is gondoljanak balkáni tervekre.

Hogy Belgrád Franciaország és Anglia felé is az eddiginél több politikai közlekedő-edényt nyitott meg, arra két tényből lehet következtetni. Először abból, hogy a jugoszláv-szovjet orosz közeledés időpontjában és természetében egybeesik az angol-szovjet orosz tárgyalással. Másodsor pedig abból lehet gyantani a Belgrád-Páris-London közti szálak erősödését, hogy most kapott könnyűségeket Jugoszlávia az angol-francia blokkal terén és hogy a jugoszláv-szovjet orosz közeledés Ankarában érte el döntő fázisát, abban a Törökországban, amely egyaránt szövetségesse Jugoszláviának és a nyugati nagyhatalmaknak.

A jugoszláv és a török külpolitika között valóban feltűnően nagy a párhuzamosság Jugoszláviának vagy ahogy akkor nevezték, a szerb-horvát-szlovén királyságnak első külügyminisztere mondotta a szkupstinában, hogy a belgrádi kormány nem ismeri el a bolsevista rezsimet Moszkvában, de hozzátette: „Elképzelhetetlen hogy a jugoszlávok valaha is legyvert fogjanak az orosz festvérek ellen”. Ezt a szláv rokonszenvet semmiesetre sem szabad túl erősnek tartani, mert ha a szerb és a bolgár népben benne él is a pánszláv romantika, valószínűnek látszik, hogy külpolitikailag téren behatoló időn belül nem lehet erős pán-

5 évig szenvedtem

rettentő gyomorgörcsökben...

és talán még ma is beteg volnék, ha nem szereztem volna tudomást a kiváló GASTRO-D. orvoságról, írja nekünk Crisan József, Bucaresti, Str. Tabacari 18. És valóban az amerikai gyógynövényből készült GASTRO-D., a gyomor-, máj-, epevese- és bélebetegségeket is megszűnteti, még akkor is, ha ezek már nagyon előrehaladott állapotban vannak. Orvosok is ajánlják.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy postán megrendelve 150 lej utánvét mellett CSASZAR E. gyógyszerárában Bucaresti, Calea Victoriei 124.

szláv hídát verni az északi és a déli szlávok között. A déli szlávoknak, főleg pedig a politikailag legerősebb déli szláv népnek, a szerhek orosz rokonszenvé inkább csak arra biztosított, hogy a balkáni szlávok nem vesznek részt semmilyen oroszellenes akcióban. Hasonló negatív elemek alakultak ki a török politikában, amely tudvalevően szintén lehetőleg el akarja kerülni a nagy északi szomszédal való konfliktust.

A másik rokonszenv a jugoszláv és a török külpolitika között pedig abban áll, hogy mind a két állam csak védekező háborút hajlandó viselni. Természetesen ezt a Belgrádban és Ankarában is megnyilvánuló délkelet-európai kívánságot igen könnyű volna teljesíteni, ha a háborút az egyik fél tudatos kezdeményezése válthatná csak ki. Valószínű tehát, hogy a jugoszláv és a török diplomácia most annak érdekében akarja minden befolyását érvényesíteni Párisban és Londonban, hogy véletlenül se történjen a Közkeleten olyan mozdulat, de még olyan látszat se merülhessen fel, amire válaszul a másik fél magát védekezést határozhatná el.

Ha valóban ez a közös törekvés irányítja most Belgrád és Ankara politikáját, akkor egész Délkelet-Európa sikert kell, hogy kívánjon ennek a feltételezett jugoszláv-török akciónak. Ebben az esetben bizonyos reményt lehetne fűzni a jugoszláv külpolitikának minden irányban pacifikáló programjához is.

Nagyszabású operett-vendégjátékok

Május 10-én

mutatkozik be

a Kamara Színházban

Aradon a Brasov-targumuresi társulat, — Ardeal legjobb operettegyüttese

A színházjáró közönség örömmel veszi tudomásul, hogy Erdély legjobb operett-együttese, a kitűnő brasov-márosvásárhelyi társulat kétheti vendégzereplésre Aradra jön. Szabadkay József, nagyszerű társulata mindenütt, ahol eddig játszott, kitűnő sikert arított és bizonyos, hogy az aradi vendégjátékokat is a legnagyobb érdeklődés és siker fogja kísérni.

A társulat tagjai között találjuk Erdély legkiválóbb operettszínészeit.

Ürmössy Magda, a megnyerő szépségű, nagyszerű hangú, szőke primadonna, Wojticky Elvira, a csupa temperamentumu, remek táncos-zubrett, Kun Edit, a világhírű Kun Magda Londonban élő magyar színésznő ugyancsak kivételes tehetségű hűga, Sz. Mátyay Rózsi, valamint a rendkívüli képességekkel rendelkező Gerő Borcsa bűbájós gyermekprimadonna, Ürmössy Juci és Komáromy Attila táncospár, a férfiak közül Jeney János, a kolozsváriak dédelgetett széphanjú bonvivánja, Homm Pál, a remek hangú és kitűnő megjelenésű bonviván, Szabadkay Miklós, a remekhumoru buffo, Végh József kitűnő táncoskomikus és még tőbbben biztosítják a fővárosi színvonajon álló előadásokat.

Az 53 személyt foglalkoztató társulat saját 14 tagú zenekarával jön Aradra, Schreiber Alajos tehetséges zeneszerző és karnagy gyal az élen. A társulat látványosság számba menő, eredeti díszleteit is magával hozza.

Első estén, május 10-én és a következő napokon Jeney János és Schreiber Alajos bombasikejt aratott nagy-operettje a

„Dalol a Volga”

kerül színpadra. Ez a remek operett több, mint hetvenötzör ment Erdély városáiban példátlan sikerrel mellett. A

„Dalol a Volga”

kilenc képben játszódik le: 1. kép: Orosz kémiroda, 2. Szini-iskola, 3. A török hadügyminiszterium szalonja, 4. A merénylő színhelye, 5. Az Excelsior hotel hallja, 6. Revükép előtt, 7. Ivanow herceg jachtján, 8. Az orosz partok közelében, 9. Menekülés a tengeren. A

„Dalol a Volga”

izgalmas, lebilincselő, szórakoztató, humorral teli, telt cselekmény, csodálatos muzsika, káprázatos táncakciók, pazar kiállítás. Ezt mindenkinek meg kell néznie. A brasov-márosvásárhelyi társulat — amely a Kamara Színház égisze alatt vendégzerepel — a

„Dalol a Volga”

operetten kívül az év legnagyobb sikerű operettjeit is bemutatja. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni. Jegyek elővetelben hétfőtől délelőtt 10—1, délután 4—7-ig. Helyárak: 100, 70, 60, 50, 40 lei.

Május 6-án zárul a

BUDAPESTI

NEMZETKÖZI VÁSÁR

1500 kiállító, 7 külföldi állam részvételével. Nagyszabású vasipari, textilipari és építőanyagipari külön csoportok. Divatrevü. Építőanyag-tözsde.

50% utazási kedvezmény

Ervényes a MAV vonalain; odautazásra április 16—május 6-ig, visszautazásra április 26—május 16-ig. A CFA vonalain: a visszautazásra április 26—május 11-ig.

Magyar visum érvényes román egyéni utlevél és vásárigazolvány alapján a m. kir. követség és a m. kir. konzulátusok útján személyenként 2.50 P-ért beszerezhető.

Részletes felvilágosítások és vásárigazolvány kapható a Romania Utazási Iroda (Sándor könyvtáreszkedés) és a Wagon-Lits/Cook iroda összes fiókjainál és kirendeltségeinél, a magyar külképviseleti hatóságoknál és a vásár tb. képviselőinél. A vásárigazolvány ára 120 lei.

A szakmai céhek magyar alosztályainak felállítását kéri az ardeali magyarság

Bartha Ignác dr. országgyűlési képviselő nyilatkozata a legutóbbi bucarestii közbenjárásokról

Bartha Ignác dr. országgyűlési képviselő nyilatkozott a Bucarestben folytatott legutóbbi tárgyalásairól.

— Először is közbenjártam a katonai szolgálatot teljesítő magyarok anyanyelvének használata ügyében. Ebben a kérdésben a képviselőházban is interpellálok majd. Interpellációt jegyeztettem be Anghelescu nemzetgazdasági miniszterhez is, az áruszatorvény alkalmazásának kérdésben. Ebben a kérdésben egyszer már emlékiratot nyújtottunk be, amelyben feltártuk, hogy az áruszatorvényt több alkalommal helytelenül alkalmazták. Közöltem, hogy sok esetben inkább formai okokért büntetnek az ellenőrző közegek és nem az igazi visszaélőket sújtják.

A képviselő elmondotta, hogy az erdélyi összes háztulajdonosok és a háztulajdonosok szövetsége nevében emlékiratot terjesztettek Ghelmegeanu belügyminiszter elé. Az emlékiratot többek között aláírta Zigre Nicolae dr. volt miniszter, Péter János, Tompa Lajos és Ludwig Gyula képviselők is. Az emlékiratban kéri, hogy a lakbérleti adót a lakó fizesse és nem a tulajdonos, hanem a lakó felelőssé a háztulajdonost. Figyelembe vettük — mondotta — a lakók szempontjait is és ezért azt kértük, hogy a lakbérleti adót ne a szerződés időtartamára kelljen előre kifizetni, hanem mindössze három hónapra.

A képviselő ezután a céhtörvényjavaslatot ismertette. Kijelentette, hogy a törvényjavaslat tárgyalása még nem ért véget. A magyar alosztályok megalapítására vonatkozó igényüket — mondotta — Teleki Adám gróf képviselőtársammal együtt bejelentettük Ralea munkügyi miniszternél. A miniszter megígérte ugyan támogatását, de arra kért, hogy ezeket az etnikai alosztályokat ne magyar alosztálynak, hanem „hivatalnak” nevezzük. Legközelebb erről a kérdésről reméltem bővebben is beszámolhatok.

A nagy tubus különösen kiadós

...és éppen ezért oly hatásos a fogkő ellen!

A Kalodont felülmúlhatatlanságát sulfortzin olaj tartalmának köszönheti, ennek a tudományosan elismert, klinikailag kipróbált, fogkő ellen hatásos szernek. Kalodont fogkrém rendszeres használata megvédi a fogkőveszélytől, a fogak meglazulásától és sokszor egészséges fogak kihullásától.

Ha Ön nemcsak fehér, de egészséges fogakat is szeretne, úgy használjon állandóan Kalodont fogkrémet. Ez megadja Önnek azt a biztos tudatot, hogy fogai szápek és egészségesek maradnak.

KALODONT fogkő ellen

Japán titokban négy év alatt óriási hadiflottát épített

— 12 nagy hajóval bővítette tengeri haderejét a Felkelő Nap országa —

Newyork. (Rador.) Japánból érkező jelentések arról számolnak be, hogy a japáni kormány az elmúlt négy év alatt a legnagyobb csendben hatalmas flottát épített. Ismeretes, hogy a japáni kormány 1935-ben felmondta a washingtoni és a londoni flottaegyezményt, amely többek között korlátozta a japáni tengeri haderő fejlesztését. A flottaegyezmény értelmében a három legnagyobb tengeri hatalom: Anglia, az Egyesült-Államok, Japán hadihajóinak aránya az 5:3 volt. Ez annyit jelent, hogy Anglia és az Egyesült-Államok 5:5 csatahajójával szemben Japán csak hármat építhetne. Persze ez a körülírás nem pontosan a hajók számára, hanem azok tonnatartalmára és főleg ágyúinak méreteire vonatkozott. Japán annak idején elfogadta a nagy hajókra vonatkozólag, mert ezzel szemben nagyszámú torpedóúldözőt és főleg tengeralattjárót építhetett.

Most aztán az angol és amerikai körökben nagy szenzációt keltett az a hír, hogy a japáni kormány a haditengerészet történetében páratlan meglepetésként, teljes titokban négy 40.000, illetve 50.000 tonnás, legmodernebb típusú óriási csatahajót épített. Ezenkívül vízrebocsátás előtt áll nyolc, sőt egyes hírek szerint tizenkét Super-Dreadnought-ja.

Eddig a titkos flottafejlesztésről semmi hír se szivárgott ki Japánból, de az utolsó heten három ilyen távirat is érkezett.

Az amerikai haditengerészeti körökben ez az értesülés nagy meglepetést okozott. Nem tudják megérteni, hogy miként volt képes a japáni kormány teljes titokban ilyen nagyméretű, sok csatahajót építeni anélkül, hogy külföldi megfigyelők bármit is észrevettek volna. Eddig Amerikában az a feltevés uralkodott, hogy az Egyesült-Államok programja keretében épül a legtöbb és a legmodernebb hadihajó.

Ezek szerint két 35.000 tonnás hadihajó,

a Jowa és a New Jersey volna soron az építési programban. Ezek volnának azok a nagy csatahajók, amelyekkel Amerika csendesóceáni fölényét minden eshetőségre be akarta biztosítani. És most ezzel szemben, ha a hír valóban igaz, Japánban már el is készült négy darab 40.000 tonnán felüli óriási csatahajó.

És amíg Amerika nyolc közepcsatahajó építését határozta el, addig Japán már tizenkettővel el is készült.

A helyzet tehát az, hogy Japán a hipermodern csatahajók tekintetében nemhogy utolérte Amerikát, hanem a 3:5-ös arányszámot majdnem a 2:1-hez javította meg — természetesen, a saját javára.

Ionescu Iuliu dr. megyei prefektus munkatervai alapján

Nagyarányu beruházásokat eszközöl Arad megye

Az arad megyei prefektúra a megyében elvégzett és a közeljövőben elvégzésre kerülő fontosabb munkálatokról a következő közleményt bocsátotta ki:

Temesvártomány költségvetésében az arad megyei utak és hidak javításának céljaira nyolc millió lejt irányoztak elő. Ebből az összegből három millió lei az 1939—40-es pénzügyi évben megkezdett munkálatok fedezésére szolgál, míg 5 millió lei az 1940. április elsejétől 1941. április elsejéig elvégzésre kerülő munkálatok költségeire irányoztatott elő. Tekintettel arra, hogy ez az összeg nem elegendő a megyei utak javítási munkálatjainak fedezéséhez, a megyei prefektúra úgy intézkedett, hogy az utjavításhoz szükséges köveket a rendelkezési hely állomásától, valamint a helyi kőbányákból közmunka útján szajlítsák el a községi lakosság szekereivel.

Ezeken a munkálatokon kívül két higiénikus kutató építenek Hodis és Cujed községekben 159.900 lei értékben, azokon a kutakon kívül, amelyek Motiori, Avram Iancu és Nagyszőlős községekben készültek el.

Ebben az évben befejezik a radnai főszolga-

biróság épületét 1 millió 600 ezer lei értékben és Ionescu Iuliu dr. prefektus intézkedéseinek megfelelően még a következő építkezésekre kerül sor: a bírósági bíróság épülete 2.500.000 lei értékben, az arad megyei prefektúra épületének javítást munkálatjai 120.000 lei értékben, a nagyhalmágyi ingyenes orvosi rendelő 600.000 lei értékben, a felsőménesi iskola 200.000 lei értékben, a gurbal iskola 350.000 lei értékben, a draufi iskola 250.000 lei értékben, valamint a sofronyai és a zabrani-i templomok egyenként 350.000 lei értékben.

Sulyos vasuti szerencsétlenség Franciaországban

Párisból jelentik: Borzalmas vasúti szerencsétlenség történt a péntekről szombatra virradó éjjel Montlucon közelében. Az árvíz következtében meggyújtott egyik hidat abban a pillanatban omlott össze, amikor egy személyvonat haladt rajta keresztül. A szerencsétlenség következtében 21 utas meghalt, 25 pedig megsebesült.

ARADI KOZLONY

Telefon: 1-31. Círcím: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

6 hónapra... 840 lei // Negyedéves 210 lei
Évesre... 420 // Hónaponta 70

Hatagvó Óceánok

Az Északi-tenger csatátér lett az elmúlt hónapok alatt. Tőlen a Balti-tenger és az Északi Jéges-tenger állottak az érdeklődés gyújtópontjában. Aaland szigetekkel és Petsamoval az élen. A Földközi-tenger már évek óta izzik Gibraltártól Korzikán és Máltán keresztül a Suez-csatornáig és a Dardanellákig. A Vörös-tenger és az Indiai-óceán Gandhi hazájáig keltenek érdeklődést maguk iránt. És a Csendes-óceán sem esendesebb. mint a többi. A Behring-tenger orosz flottájától kezdve vonul végig az érdeklődés a Sárga-tenger békétlen békéje felé hogy tovább haladva megálljon a Fülöp-szigetek hadházáisainál. Az érdeklődés nem szakad meg a Keletindiai szigetek egzotikus világánál sem, ahol az utóbbi néhány hét okozta több izgalmat a kellelénél.

E felsorolás nehezen érhet véget. Izland és Grönland tőlen sem túlságosan nyugodt az Atlanti-óceán látká és a Kaspi-tengert övező kövlattelepek szintén nem azt a célt szolgálják, hogy simává tegyék a sós viz tükreét.

Nyugtalannak a tengerek és az óceánok. Azok sem érzik magukat biztonságban, amelyekre pillanatnyilag nem terjedik túlságosan kihívó ügyelem. Hiszen soha nem tudhatni, melyik tenger felé hőmpölygőnek dermesztő áramlatok és melyek azok a szerencsések, amelyek egyelőre békén maradhatnak med-eikben. A hadihajók gyorsabbak a hullámoknál és csodálatos vagy inkább magától értődik-e? hogy a feldühített tenger akármennyit is megemészt közüllük: újak teremnek az elpusztultak helyén kifogyhatatlanul csúzik tovább halálos játékaikat.

Sztárokra léptek elő a világpolitika érdekkörébe tartozó tengerek és óceánok. Népszerűségük a pillanatnyi helyzet tényezőitől függ. Vannak elfeledett, kivénült tengerek. Történelmi könyvek izgalmas lapjain tűnik csak nagyszabásúnak Magellán és Diaz Bertaian tengere, Kolumbusz Kristófi utja és a Dél Sark világa.

A tengerek hullámai csak egyféléképen esendesehetnek le. Csak valami lödöntő hatalom csillghatja le a vizek haragját. Az a Gondolat, amely két évezrede öltött testet, a Holt-tengeren járt és szavára mennyel nyugalom költözött a Genezáret ávának háborgó tükreére.

(G. L.)

Villásreggeli az angol alsóházban Illea nagykövet és Jordan vezérigazgató tiszteletére. Londonból jelenik: Sir John Haslam az angol alsóházban reggeli villásreggeli adott Illea román nagykövet és Jordan pénzügyminiszteri vezérigazgató tiszteletére. A villásreggeli résztvettek Ernest Brown munkügyi miniszter, Ronald Cross nemzetgazdasági miniszter, Lord Swinton, a balkáni közgazdasági társaság elnöke és Atlee őrnagy, a munkáspárt parlamenti csoportjának vezetője.

Flora (volt Reusz) jéggyár. Tel. 1141

A magyarság vezetőit fogadta a belügyminiszter. Bucurestiből jelentik: Ghelmegeanu belügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Pellegriini bucarestii olasz követet, Bánffy Miklós, Szász Pál és Gyárfás Elemér szenátorokat, valamint Teleki és Mikó képviselőket.

Az olasz kereskedelmi miniszter budapesti látogatása. Budapestről jelentik: A magyar fővárosban időző Hosi Venturi olasz kereskedelmi miniszter szombati délelőtti udvariassági látogatást tett Csáky István gróf külügyminiszternél, akivel hosszabban elbeszélgetett, majd Varga József kereskedelmi minisztert látogatta meg, akivel hosszas tanácskozást folytatott és különböző közlekedési kérdéseket tárgyalt meg veie. Utána az olasz miniszter a Ganz-gyárat tekintette meg.

Légvédelmi gyakorlat Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Május 7-én, kedden Bucurestiben nagyszabású légvédelmi gyakorlatot tartanak délelőtti 11 órakor. A légi veszélyt beállítat szirénák fogják jelezni, valamint harangzúgás és a légvédelmi gyakorlatot csőtűz-éssel kapcsolatban este 9 órakor megismétlik.

Lahner Kornélt, a MÁV elnökét titkos tanácsossá nevezték ki. Budapestről jelentik: Horváth magyar kormányzó Lahner Kornél kereskedelmi miniszteri államtitkárt, a MÁV elnökét titkos tanácsossá nevezték ki.

Uj igazgató az aradi erdőigazgatóság élén. Az aradi erdőigazgatóság élére Ioan Gr. Moga erdészeti vezérfelügyelő személyében új igazgatót neveztek ki. Ioan Gr. Moga személyében régi, képzett és kiváló szakember került az aradi erdészeti igazgatóság élére. Az új erdőigazgatónál egyébként, hivatalának elfoglalása alkalmából, Vlad Alexandru polgármester és Bejan Romulus dr. alpolgármester udvariassági látogatást tett.

KULONLEGESSÉG

FÉRFIING-ANYAGOKBAN RUTTKAY & BOTYE-cégnél ARAD, MEGYEHAZZAL SZEMBEN

Tizennégyezer házat pusztított el Magyarországon az árvíz. Budapestről jelentik: A Havas-ügynökség értesülése szerint Magyarországon az árvíz következtében 14 ezer épület dőlt romba.

A „robot” tengeralfjárók

Aknák lerakására alkalmas „robot” tengeralfjárókat helyeztek üzembe az Egyesült-Államok hadiflottájában. A robot buvárháló a víz alatt halad, csupán a gépek hajtásához szükséges légvezeték szivószelepe nyulik ki periszkópszerűen a víz fölé. A hajó gyorsaságát és irányát önműködő kormány-szerkezet szabályozza, amelyet motorról kapcsolnak össze és ez hajtja az aknalerakó szerkezetet.

Megnyitott a Bucuresti-Budapest-Bécs közötti repülőjárat. Bucurestiből jelentik: A LARES-társaság első repülőgépe a Bucuresti-Arad-Budapest-Bécs-vonalon elindult. A vonalon hetenként háromszor lesz járat. A forgalmat a LARES és a német Lufthansa gépei látják el.

Két nagy szállítóhajót adott el Angliának az Egyesült-Államok tengeri bizottsága. Washingtonból jelentik: Az Egyesült-Államok tengeri bizottsága hozzájárulását adta két nagy szállítóhajónak egy angol hajóosztás részére való eladásához. A hajók, amelyek közül az egyik 5611, a másik pedig 5680 tonnás, angol lobogó alatt futottak.

Jakabffy István

nyrszabóságát áthelyezte

Str. Brati nu 13 sz. alól

Str. BRATIANU 9. sz. alá

EMELKEDIK A BUZA VILÁGPIACI ÁRA. A nemzetközi árutőzsdén a nyersanyagárak változatlanul azártdak. Az északi földtekén ezévbén várható gyengébb termésállítások miatt Kana-dában és az USA-ban óriási arányokat ölt a burzaspekuláció és ennek megfelelően a buza világpiaci ára ismét emelkedett. Ugyancsak árszár-dulások tapasztalhatók a többi mezőgazdasági eredetű nyersanyagokban is, míg az ásványi nyersanyagok ára tartott.

Prognózis

Imádott szerelmem, most egy egész élet-re egymásé lettünk.
De, kedvesem, mindig olyan borulató vagy...

Hasznos tudnivalók a nyár beállta előtt...

Borura derül, a hosszantartó zord időre verőfényes nyár következik. A közelgő meleg idősakkal kapcsolatban előtérbe kerül a nyári öltözködés kérdése és főleg az anyagok olcsó beszerzése is. Örömmel értesülünk, hogy a népszerű MOJUI divatruház min: minden szezonban, így az idén is, már jóelőre gondoskodott a divatos nyári anyagok beszerzéséről, hogy így módjában álljon a legszebb mintákat a legolcsóbb áron árusítani. Különösen nagy sulyt helyezett az is: mert divatruház arra, hogy az idén nagyon divatos tobralco, chantung, flamisol, bemberg és kabátok való fehér gyapjúszövetekben a legszebb mintákat a legjobb minőségben szerezzék be. Elismerésre méltó, hogy a kedvelt divatruház a feltűnő olcsó árak mellett még külön 5 százalékos kedvezményben részesíti úgy a káspénz-, mint a Consum-vevőket is. Mint értesülünk, a divatos anyagok láthatók az áruház kirakataiban.

Épületfa vasbeton helyett Németországban. Berlinből jelentik: Az utóbbi időben csak új épületeknél mintegy 125.000 tonna betonvasalású szükséges vasércet takarítottak meg olyképen, hogy az építkezési terveket módosították. Szakértőkből álló bizottság ugyanis mintegy 1800 építkezési tervet módosított olyanformán, hogy vasbeton helyett épületfaíat alkalmazták.

TILOS A NYILVÁNOS FÉNYKÉPEZÉS. A rendőrség közli, hogy a város területén levő nyilvános helyeken (uccákon, parkokban, tereken, stb.) a fényképezés úgy magánosok, mint hivatalos személyek, valamint fényképezéskészítők részére is tilos. Ez utóbbiak uccai fényképezéseket csak az esetben folytathatnak, ha erre a rendőrség illetékes ügyosztályától külön engedélyt nyernek. Mindazoknak, akiket engedély nélkül fényképezésen érnek, készülékeiket elkobozzák.

„Angoramacska” — a budapesti Vigszínházban. A budapesti Vigszínház az idény utolsó darabjaként Szilágyi László és Eisemann Mihály „Angoramacska” című operettjét mutatta be igen nagy sikerrel. A darab tulnő a szokvány-operettek határán, mert librettója helyenként a jó próza színvonalát is megüti, a zenéje pedig telve hangulatos, fülbemászó slágerszámokkal. Az előadás természetesen pompás és ennek fellemzésére elég annyit megjegyezni: „vigszínházi”. A főbb szerepeket Lázár Mária és Ajtai Andor játsszák, a mulattatásban Gombaszögi Ella és Felek Kamil viszi a pálmát a kitűnő Fejes Terivel, Rátkai Mártonnal és Dénes Györggyel együtt.

Pilisiné Böhm Eily vizsgázott kozmetikusnő

Arad, Bul. Regina Maria 17. — Telefon: 1178.

KÉPKIÁLLÍTÁS A KULTURPALOTÁBAN. Wolff Károly nagyszerű képkiallítása eredetileg vasárnap, május hatodikán nyert volna befejezést. Azonban olyan nagymérvű érdeklődés nyilvánult meg a tárlat képei iránt még az utóbbi napokban is, hogy a kiváló festőművész egy hetivel meghosszabbította a kiállítás időtartamát. Tehát még egy hét áll azoknak a rendelkezésére, akik eddig valamilyen ok miatt nem tekinthették meg Wolff Károly kiállítását a Kulturpalotában. Az ísz művész tegnap ünnepelte hetvenedik születésnapját szűk családi körben és ez alkalomból barátai, tisztelői meleg és őszinte jókívánásokkal halmozták el. Benne volt a közvetlen jókívánásokban az a megkülönböztetett tisztelet is, amely egy olyan művésznök jár, aki életének még hatodik évétzedében is frissen, tehetségeinek tőlőben kezeli az ecsetet és varázsol életet, lelket a színekbe.

Dr. Burghart Márta ügyvédi irodáját áthelyezte Str. Crisan 5. szám alá.

Tankötelesek bejelentése. A város vezetősége felhívja az érdekeltek figyelmét az alsófoku oktatásról szóló törvény 112. szakaszának azon rendelkezésére, hogy a szülőknak az illetékes kerületi iskolaigazgatósághoz be kell jelenteniök 5—21 éves gyermekeiket. A bejelentést mindenkinek legkésőbb június elsejéig kell eszközölnie s a nyilatkozatnak a tankötelesek gyermek, vagy ill. tanügyi helyzetére vonatkozó adatokat kell tartalmaznia.

Dr. Örfi Gyula ügyvédi irodáját Bul. Regele Carol 37. szám alá helyezte át (a törvény-székek szembén).

AZ ARADMEGYEI VASAROK ÜGYE. Szombaton délelőtti az aradmegyei prefektúrán értekezletet tartottak, amelyen több megyebei község évi- és hejtvasárainak kérdését tárgyalták meg. A megbeszélések eredményeképpen ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban javaslatot terjesztettek elő a földmívelésügyi minisztériumhoz.

Az aradi állami munkaközvetítő hivatal közli, hogy irodahelyiségét Horia-ucca 2. szám alól a dr. Cicio Pop-ucca 1 szám alá helyezte.

A magyar Népközösség könyvtára minden nap délelőtti 9—12 óráig, vasárnap és ünnepnapokon 10—1 óráig áll rendelkezésére a Népközösség tagjainak, díltalanul. Könyvadományok minden munkanapon délután is beküldhetők a lo-sif Vulcan ucca 12 szám alatti központi irodába.

GIZI kalapszalont áthelyeztem Bul. Reg. Ferdinand-9. alá. Haller Jolán.

Örök nyugalomra helyezték P. Bangha Bélát

Budapestről jelentik: Ma délután két órakor megnyiták a Bazilika kapui és a közönség bevonult P. Bangha Béla, az elhunyt nagy hírszónok holttestének beszéltelési szertartásához. A család részéről az érkezőket Bangha Imre nyugalmazott altábornagy fogadta. Három órakor kezdődött meg a temetési szertartás, amelyet Glattfelder Gyula osanádi püspök vezetett. Először az elhunyt szerzeményét, a kongregációs himnuszot játszották majd a koporsót az előcsarnokban helyezték el és ott a püspök imát és bucsubeszédet mondott.

A gyászének hangjai mellett alakult meg a temetési menet, amelyben a koszorúkat két kocsi vitte. A koporsót a szerzetesek egyházi énekkara követte, majd utána Czapik Gyula veszprémi püspök haladt. A koporsó mellett a jezsuita rend novíciusai és a család tagjai haladtak. A menet a főbb utvonalakon át érkezett a Kerepesi-temetőhöz, ahol örök nyugalomra helyezték a kiváló egyházi férfi holttestét.

— Londonba utazott Észak-országi földművelésügyi minisztere, Londonból jelentik: Brooke, Észak-országi földművelésügyi minisztere, csütörtökön Belfastból Londonba utazott. Valószínű, hogy Brooke londoni útja a folyamatban levő angol-ír kereskedelmi tárgyalásokkal van kapcsolatban.

— MAJUS 11. ÉS 25. KÖZT TARTJÁK MEG A KÖZÉPISKOLAI MAGÁNVIZSGÁKAT. Bucarestből jelentik: A középiskolai vizsgákat május 11-ike és május 25-ike között tartják meg. Az elméleti és kereskedelmi licencumok ötödik osztályába a felvételi vizsgálatok május 24-ikén kezdődnek, az eredményt május 31-én hirdetik ki.

— Nobel-díjas cenzor, London, Sigrid Unset, a Nobel-díjas norvég író önkéntesnek jelentkezett a norvég hadseregbe. Cenzor beosztást kapott, ő cenzurálja a sajtót és a postaküldeményeket.

WOLF BORISKA vizsgázott kozmetikusnő

Str. Eminescu 12. Et. I.

— MEGSZÓLALT A NÉMA ASSZONY. Bucarestből jelentik: Különös esemény — sőt valószínűsége "csoda" történt Bucaresti egyik külvárosában, a Belju-ban. Tudoran Maria, egy szegény öreg hordár idős felesége, aki hét év óta teljesen néma, húsvét éjszakáján a templomban hirtelen visszanyerte beszélőképességét. Amikor a külvárosi templomban közismert néma asszony az istentisztelet alatt hangosan imádkozott, mindenki megriadtan, ijedten bamulta... Tudoran Maria a templomból kijövet elmondotta, hogy egyáltalán nem meglepetés számára, hogy hét évi kényszerű némaság után ilyen hirtelen visszanyerte beszélőképességét, mert látomásai voltak, amelyek gyógyulással biztatták.

Végkiárusításból

len- és pamutvásznakat, kimaradt asztalneműket lakásomon árusítom.

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— Élve szállították a temető kápolnába. Targoviste. Nem mindennapi esemény történt Targoviste városában, Costea Cristescu, a köztisztviselési hivatali gépkocsivezetője, aki idült alkoholistá és amellett súlyos beteg, eszméletlen állapotban takították az utcán. Beszállították a városi kórházba, ahol injekciókat adtak neki, majd miután megállapították, hogy nincs már benne élet, szekerre tették és kivitették a temető kápolnába. A kápolnában az egyik ravatalra tették és ott hagyták. Később kiderült, hogy a szerencsétlen ember ekkor még életben volt s csak néhány óra múlva halt meg. Az ügyben megindult a vizsgálat. Elrendelték a holttest felboncolását.

— UTLEVEL-KERVÉNYEZŐK FIGYELMEBE. Mindazok, akik a jövőben utlevelet váltanak, ha már rendelkeztek ilyenekkel. — a rendőrség utlevélügysztyálynak új rendelete szerint — kötelesek lejárni, érvényüket vesztett régi utleveleiket a rendőrségen beszolgáltatni, mert ennek hiányában nem válthatják ki új utleveleiket. Azon új utlevélkérvevényezők részére, akik régi utleveleiket elvesztették, csak az esetben adható ki utlevél, ha régi utleveleik elvesztését a hivatalos lapban (Mondnitrul Oficial) meghirdették.

— Clodius dr. kihallgatása a bolgár király előtt. Szófia. (Rador.) Boris bolgár király tegnap kihallgatáson fogadta Clodius dr.-t, a német gazdasági bizottság vezetőjét.

— Franciaország két korosztályt szabadságra. Páris. (Rador.) A Havas hírszolgálati iroda jelenti: A francia kormány elhatározta, hogy május 11-ével hazabocsátja az 1912-es és 1913-as korosztályokhoz tartozó katonákat.

ÉRTESÍTÉS!

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy teljesen modernül felszerelt

cukrászdámat

a Bl. Regina Maria 15. alatt (Verbos-ház) május hó 7-én, kedden megnyitóm.

Szives pártfogást kér:
BÖHM FERENC

— Nyílt uccán felgyújtotta magát és szánna égett. Chisinau. Megdöbbentő öngyilkosság történt péntek virradó éjszaka. A Sft. Gheorghe-ut késő járőkelő nagy lángokra lettek figyelmesek s közben borzalmas sikoltások hallatszóttak. Odarohanva, rémülten állapították meg, hogy egy ember ég. Nagynehezen előlították a lángokat, de az öngyilkos ekkorra már teljesen megszenesedett. Megállapították személyazonosságát, amely szerint az életunt ember Nicolae Blănaru borbély, aki a múlt évben több revolverlövéssel megakarta gyilkolni feleségét. A chisinaui büntetőtábla előtt most került volna sor az ügy tárgyalására, Nicolae Blănaru azonban önmaga hajtotta végre magán az ítéletet.

— BIZONYTALAN IDŐRE ELHALASZTOTTÁK A ROMÁNIAI MAGYAR DALOSSZÖVEISEG KÖZGYŰLÉSÉT. A Romániai Magyar Dalosszövetség folyó hó 5-ikére, vasárnap délután 5 órára hirdetett közgyűlése, közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elhalasztott. Az elnökség.

Ezer pengőt fizetnek

egy magyar bélyegritkaságért

A magyar „Mauritius” bélyeg egy 70 filléres barna színű alapnyomással kiadott postai bélyeg, melyről lefejtették azt a felülnyomást, amit a magyar felvételek visszacsatolásával rányomtak a magyar postabélyegekre. Mindössze egy iv. összesen száz ilyen 70 filléres postabélyegről maradt le a felülnyomás. Ez a hibásan készített ívet a nagymányai postára küldötték el. Amikor kiderült, hogy a Nagymányára küldött száz darab bélyeg nincs felülnyomva, a posta vezérigazgatósága azonnal visszakerette a hibás ívet. A nagymányai postahivatal azonban addig harmincöt darabot eladott a 70 filléres, felül nem nyomott bélyegekből. Ez harmincöt darab került mindössze forgalomba, melyekből eddig tizenkettsöt kuttattak fel a bélyeggyűjtők. Ezért a 70 filléres bélyegért már tavaly is 800 pengőt fizettek, most pedig már a bélyeggyűjtők ezer pengőt kínálnak a nagymányai bélyegritkaságért, amelyet elneveztek a „magyar Mauritius”-nak.

— Felbomlik a belga rexista párt. Páris. A belgiumi rexista párt, Degrelle pártja, teljesen felbomlik. Máris több szenátor, tartományi és községi tanácsos kivált a pártból. Legutóbb Legros lüttichi képviselő és Boisson brabanti tartomány-tanácsos jelentette be a pártból való kilépését.

Weisz István uriszabó

hazaérkezett és az igen t. vevői rendelkezésére áll. — Str. EMINESCU 15 sz

— Az árvízkrórosultak javára rendezett budapesti operai diszcoladás legnagyobb élményét Herczeg Ferenc megrázó prólogusa jelentette. A prólogust most teljes egészében közli az Ut Idők legújabb száma. A magyar közeposztály népszerű hetilapjának ebben a számában is a legkiválóbb magyar írók, költők és kritikusok írásait találhatjuk az olvasó. A gazdag anyagból kiemelkedik Gulácsy Irén történelmi elbeszélése, Cs. Szabó László színes, költői tanulmánya a magyar Alföldről, Benedek Marcell érdekes fényképekkel illusztrált cikke Petőfi Sándor aroképeiről, Ebeczki György színházi bírálat, továbbá Barabás Gyula és Vitéz Szarka Géza novellái. A gazdag és változatos képanyagból a Horthy István és Edelsheim-Gyulay Ilona grófnő esküvőjéről készült fényképek szépségei a lapnak. Bódás János Dabolci Fekete Lászlóné, Zagya Mária, stb. költeményei, Csathó Kálmán és Kosáryné Réz Lola nagysikerű regényeinek legújabb folytatásai teszik teljessé a szépirodalmi részt, amelyet az érdekes és mulatságos Ceruzajegyzetek a szerkesztői üzenetek s a többi hasznos és népszerű rovat egészítenek ki. Díjtalan mutatványszámot bárkinék küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16. Előfizetési díja negyedévre Romániában 200 lel.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK

VASÁRNAP:

WEISZ gyógyszerár. Piata Avram Iancu 12
JANKA gyógyszerár. Bulev. Reg. Ferdinand.
Dr. DICK gyógyszerár. Str. Mărăsesti 1.

HÉTFŐ:

FÖLDES gyógyszerár. Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszerár. Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszerár. Piata Avram Iancu

**A Magyar Népközösség
pünkösdi hangversenye a Kulturpalotában**
jválo szereplők közreműködésével. Belépési igazolványok a kerületi vezetőknél és a központi irodában szombat-estig átvehetők. Kezdeté vasárnap d. u. 6 órakor.

Az Aradi Közlöny tavaszi rejtvenypályázata

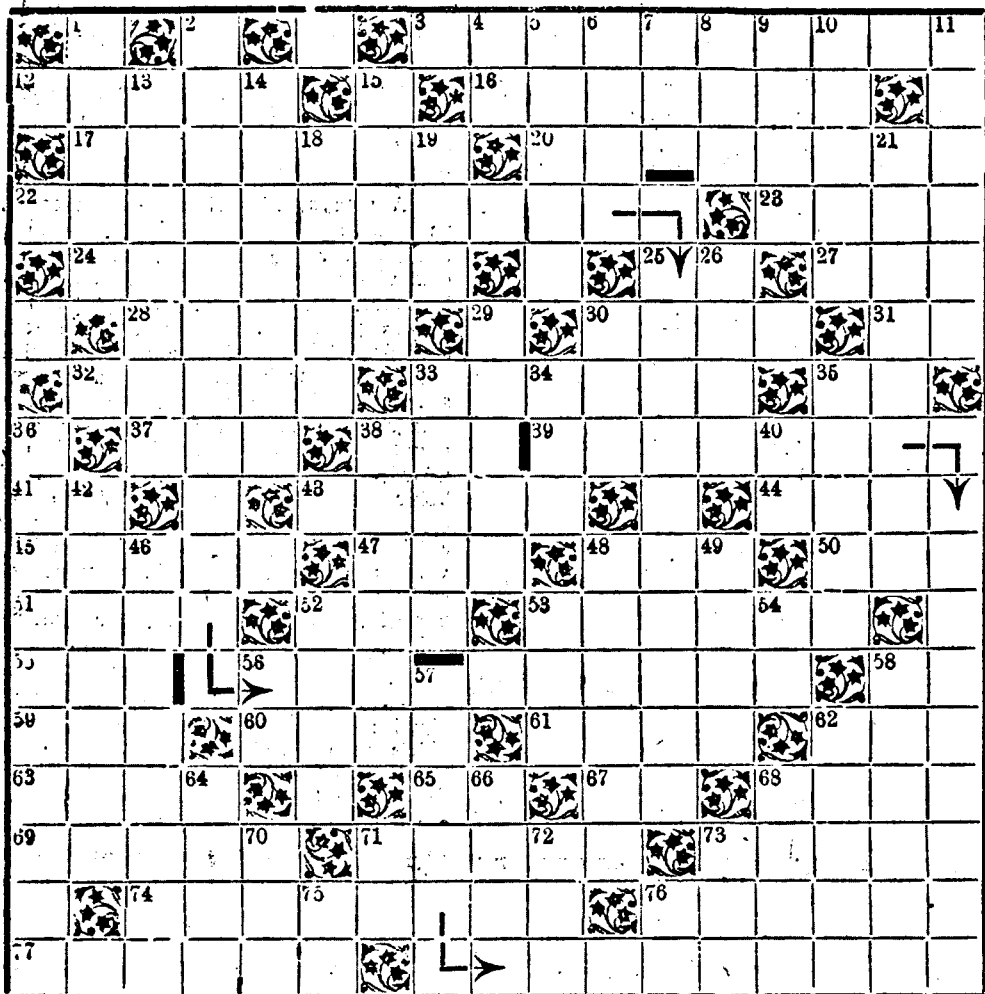
Hatalmas érdeklődéssel kísért tavaszi rejtvenypályázatunk e héten elérkezett a hetedik fordulójához, melyben ismét egy érdekes nagy keresztrejtveny és két emlékeztetőpróbat jelentő kérdéscsoporthoz közlünk és adunk jó szórakozásra lehetőséget.

kifejlődés felé és mint az eddig beérkezett fordulók megfejtései mutatják, egy-egy pontkülömbösen fog eldőlni a helyezések sorrendje és ezzel a tavaszi rejtvenypályázat értékes díjainak elnyerése. Minden pont fontos és megfejtőink erre figyelemmel vannak gondos munkájukban, melyhez sok sikert kívánunk.

A verseny változatlan lendülettel halad a vég-

Keresztrejtveny

Megfejtése 10 pont

Amikor a bécsi Rothschild-ház fejét, közigazdasági tevékenykedéséért bárói rangra emelték, ünnepélyen látta vendégül a monarchia minden származási, pénzügyi, politikai és szellemi nagyságát, kiknek vajamennyire, egy erre a célra felfektetett emjékkönyvbe írt néhány sor. Saphir, az akkori idők egyik legszellemesebb újságírója és humoristája, a fenti nem éppen hízelgő epigrammát írta, melynek négy kis sora a 22, 57, 2 és 39 sorokban található. Ez küldendő be megfejtésül.

Vizszintés sorok: 3 Van ilyen francia nevű kártyajáték, sőt biliárdjáték is. 12 Új és, dobás — tassznyi-ven. 16 A magyar büntetőörvénykönyv megalkotójának neve. 17 Erdem, valaminek a veleje. 20 A legerősebb kötéllel is megtörténhetik. 22 Az epigramm kezdő sora. 23 Cigány pénz. 24 Állás javadalom. 25 Súlyróvidítés. 27 Talál. 28 Zománc. 30 A ciszterci apátság székhelye. 31 Kettős mássalhangzó. 32 Gyöngén hozzányul. 33 Fájdalmas betegség. 35 Cimzéseknél használt rövidítés. 37 A szájban van. 38 Fordítottja tea ízesítő. 39 Az epigramm utolsó sora. 41 „Az Ur évében” latin rövidítése. 43 Állatalkusz. 44 Viz menten van. 45 A világháborúból ismert olasz folyó. 47 Német személynév. 48 Török uri cím. 50 Lóversenyfogadási műfaj. 51 Férfi becenév. 52 Ez viszont női becenév. 53 Kérvények külső oldala. 55 Vonatkozó névmás. 58 Fonetikus betű. 59 Jazz-hangszer. 60 Megszólítás. 61 Evésszé teszi az ember. 62 Igekötő. 63 Tojás, latinul. 65 Azonos betűk. 67 Ige. 68 A német „izé”. 69 Megrögzött, makacs. 71 Kutyabetegség. 73 Nagypapánk táncolták. 74 Ókori görög szerelmidal-költő. 76 A fascisták jelvényében egész nyáláb van belőle. 77 Asztalra teszik.

Függőleges sorok: 1 Jézus kétkedő tanítványa. 2 Az epigramm harmadik sora. 4 R. C. 5 Bukott. 6 Irányjelző. 7 Porosz fürdőhely. 8 Éktelen fém. 9 Egyenlő. 10 Így is nevezik a nikkelt. 11 Mi is odatartozunk. 13 Kiváló teljesítményre mondják. 14 Idővel asszony is lehet. 15 Csunyan. 18 Megtölt. 19 Borotvapenge-márka. 21 Kaland — idegen szóval. 26 Esztergom német neve. 29 Angol három. 30 Tör. 33 Perzsa pénz. 34 Egyetértés Sport Club. 35 Indulás versenyben. 36 Ókori perzsa tartomány. 38 Minta. 40 Após. 42 A történelemben sokat szerepelt szerémségi városka. 46 Torontáli község, egykor mocsarától volt nevezetes. 48 Rózsa Sándor, Patkó Bandi is ez volt. 49 Tesz valamit, de hát, hogy is tudnám megnevezni, mit is? 52 Dobó Katica is idevalósi volt. 53 Alpesi meleg szél neve. 54 Igekötő. 56 Indulatszó. 57 Az epigramm második sora. 58 Engedékeny. 62 Egykor — németül. 64 Uni... = egyhangulag. 66 Templomi kép. 68 Ékesítés. 70 Méh-otthon. 71 Német személynév. 72 Angol szám. 73 Félmester. 75 E-vel: testész. 76 Az anyósok kedvence.

Megtudná-e mondani...?

Megfejtése kérdésenkint 1-1 pont

- Mikor vezették be a mai naptárt?
- Ki repülte át először a La Manche-csatornát?
- Mikor fedezte fel Columbus Amerikát?
- Mikor találta fel Franklin a villámhárítót?
- Minek emjéke a déli harangszó?
- Milyen magas az Eiffel torony?
- Milyen súlyu egy köbcéntiméter víz?
- Mennyi idő pontosan egy év?
- A levegőben, avagy a vízben terjed-e gyorsabban a hang?
- Hány méter utat tesz meg a Föld másodpercenként, a Nap körül forgásában?

Világcsoda

Megfejtése 10 pont

Sokszor halljuk említeni, beszéd közben, hogy valami meglepő dolgról értesülő személy kijelenti „ez a világ nyolcadik csodája”. Miért nyolcadik ez a csoda? — kérdezik sokan. Pedig sorban tényleg a nyolcadik következne, ha még nyilvántartanák a csodákat, mint azt tették az ókorban. — Mi tehát most megkérdezzük megfejtőinket, mondanák meg, mi is volt az az ókori hét csoda? A megfejtéseket amennyiben mind a hét csodáról számolnak be tíz ponttal jutalmazzuk, ha azonban nem mindeniket adnák meg, úgy csodánként 1-1 ponttal értékeljük. Kérjük tehát mind a hét ókori csodát.

A tavaszi rejtvenypályázat nyereményei:

- Egy „Columbia“-gramfon, 1940-es modell, 5 db. modern lemezzel, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy vég „ANYAK ÖRÖME” vászon.
- Egy modern chrommikkel férfi karóra az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy pár finom nőcipő, WE-EGO cipőgyár ajándéka.
- Egy pár finom nőcipő, a CARMEN cipőgyár ajándéka.
- Egy finom női bőr retikül, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy finom férfi bőr zsebtárca, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy női divalkalapot, SCHÖN ANNA kalapszalonnának ajándéka.
- Egy modern asztali óra, chromtokban, CSÁKY JÁNOS órák és ékszerész, a lutheránus-templommal szemben, ajándéka.
- Egy sponka, CZMOR PÉTER névtására különlegességek üzletének ajándéka.
- Egy nyári ruhára való 3 és fél méter divatos anyag, MEDREA divatruház, Omescu-patika mellett ajándéka.
- Egy női bőr retikül, KRAMAROVICS bőrdísznőves, P. Avram lancu, ajándéka.
- Egy modern ébresztőóra, GARTNER IÓZSEF órák, ékszerész és optikus, P. Avram lancu, ajándéka.
- Egy női nyári ruhára való 3 és fél méter tweedanyag, WEISZ SÁNDOR divatruház, Str. Bratianu 2, ajándéka.
- Egy fotométer, egy zseb-album és egy Welter fényképzési szakkönyv, a FOIOCENTRAL, Strada Eminescu 4, ajándéka.
- Két félliteres üveg Flóra-likőr, a FLORA-likőrgyár ajándéka.
- Egy literes üveg Zwack-likőr, a ZWACK-likőrgyár ajándéka.
- Egy üveg MOIT-pezső, a MOIT-pezsőgyár ajándéka.
- Egy üveg pezsgő, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy tartós „Dauer” ondulálás, EIPERI FIDÉL fodrászszalon, Str. Goldis, ajándéka.
- Egy pár férfi vagy női házicipő, SÁNDOR ISTVÁN cipőüzlet, Bul. Reg. Ferdinand 11., ajándéka.
- Egy ezüst tisztítóléc, BUSCHI EMIL órák és ékszerész ajándéka, Str. Bratianu 2.
- Egy készlet turista főzőkészlet, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy finom férfinyakkendő, APPONYI TESTVÉREK divatruháüzlet ajándéka.
- Egy üveg finom kölnivíz, VOJTEK és WEISZ drogueria ajándéka.
- Egy üveg finom kölnivíz, a CITY drogueria ajándéka.
- Egy modern diványpárna, előfestve hozzávaló gyappanyaggal, BAKÁCS kézimunka- és fehérnemű-üzlet, Ortutay-palota ajándéka.
- Egy selyem gyermekruha, BRENNER speciális baby- és kegyeáruház ajándéka.
- Egy töltőtoll, SZEGFÜ írógépvállalatának ajándéka, Str. Bratianu.
- Egy töltőtoll, CSÁSZÁR írógépvállalatának ajándéka, Str. Alexandri.
- Egy finom férfinyakkendő, FERENCZI és SCHWEIER férfi divatruház ajándéka.
- Egy finom férfinyakkendő, GOLDSTEIN LAJOS divatruház ajándéka.
- Egy pár finom női harisnya, STRASSER harisya-ház ajándéka.
- Egy modern regény, 150 lel értékben, KERPEL könyvkereskedés ajándéka.
- Hat darab fényképes levelezőlap, SÁNDOR IENŐ fotószalonjának, a lutheránus-templom mellett, ajándéka.
- Háromszor 5-5 liter ALGO-bor, a GOLD-SCHMIDT-borpinca ajándéka.
- Háromszor 5-5 liter podgoriai bor, az Aradi Közlöny ajándéka.
- Egy csokor divatos selyem-művirág, FARAGO BÖSKE kalapszalonn, Bul. Reg. Ferdinand 29., ajándéka.
- 100 drb. névjegy, LEFKOVITS könyvkereskedés és nyomda ajándéka.
- Három drb. finom női zsebkendő, a TEXTIU A. B. C., lutheránus templommal szemben, ajándéka.
- Egy bérletjegy 10 borotválkozásra, IAEGER TIVADAR fodrász, Bul. Reg. Ferdinand 27., ajándéka.
- Háromszor 1-1 csavariron, a CULTURA könyv- és papírüzlet ajándéka.
- Egy negyedkiló finom csokoládé bonbon, MÁLKA cukrászda ajándéka.
- Egy negyedkiló finom csokoládé bonbon, CORSO bonboneria ajándéka.
- Egy cserép diszvirág, SCHARM MÁRIA virágszalonn ajándéka.
- Egy zseblámpa, elemmel, HAMMER ZSIGMOND és FIA-cég ajándéka.
- Ötször 1-1 könyv, az Aradi Közlöny ajándéka.

Tavaszi rejtvenypályázat

Pályázati szelvény VII.

Név:

Lakhely:

Beküldési határidő: 1940. május 14., este 7 óra. A nyolc megfejtéseket május 18-iki számunkban közöljük.

SPORT

Az elsőség kérdése dölhet el
a kerületi bajnokság vasárnapi
fordulóján — Az esélyek latolgatása —

Az alkérdületi elsőosztályú bajnokságban, vasárnap kerül lebonyolításra az egyik legfontosabb forduló, amelyen könnyen el is dölhet az elsőség kérdése. Az első helyre két csapat pályázik, eddig teljesen egyenlő eséllyel: az Olimpia, amely 18 játékból 31 pontot szerzett, valamint a Crisana CFR, amely 17 játékból 29 ponttal rendelkezik. Az Olimpia vasárnap a Tricolor ellen mérkőzik és ezen a mérkőzésen kemény küzdelemre van kijátás. Az Olimpia csak legjobb játékával győzhet je a szívs Tricolor, ha biztosítani kívánja az első helyet a maga számára. A forduló kétségkívül legérdekesebb mérkőzése délelőtt az Aszra-pályán kerül lebonyolításra: a másik bajnokjelölt, a Crisana CFR a Titanus ellen veszi fel a harcot. A Crisana CFR sorsdöntő küzdelem előtt áll, mert csak abban az esetben számíthat továbbra is a bajnokság egyik esélyesének, ha a Titanust legyőzi. Ez pedig nem lesz könnyű feladat, mert a Titanus jó formában van. A Transilvania és az Aszra összecsapása alighanem az Aszra győzelmét fogja hozni, bár meglepetés itt sincs kizárva. A forduló negyedik mérkőzésén az Atléták az Intelegera ellen játszanak és bár a papírforma a CAA győzelmét teszi valószínűbbé, ezen a mérkőzésen is adódhat váratlan eredmény. A négy mérkőzés időrendbeli és pálya-beosztása a következő:

Aszra-pálya: 9.50 órakor: Crisana CFR—Titanus, 11.30 órakor: Aszra—Transilvania.
Olimpia-pálya: 17 órakor: Olimpia—Tricolor.
Unirea-pálya: 17 órakor: CAA—Intelegera.

Megérkezett Aradra a Minerul
csapata

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a Gloria—Minerul mérkőzés iránt, amely élvezetes játékot ígér. A Minerul csapata szombaton már meg is érkezett Aradra és vasárnap a Gloria elleni mérkőzésen pillanatnyilag legjobb csapatát szerepelteti. Játsszik a Minerulban Schwarz, a Ripensia Aradról elszármazott egykori válogatott csatára is. A mérkőzés pontban fél 6 órakor kezdődik és előtte a Gloria és az SGA ifjúsági csapatai játszanak bajnoki mérkőzést.

Elutazott az AMEFA

Az AMEFA csapata nagyfontosságú nemzeti bajnoki mérkőzést játszik vasárnap Baiamaren (Nagybánya) a Carpati csapataival. A piros-fehétek szombaton utaztak el a mérkőzés színhelyére és következő összetételű csapattal állnak ki a Carpati ellen:

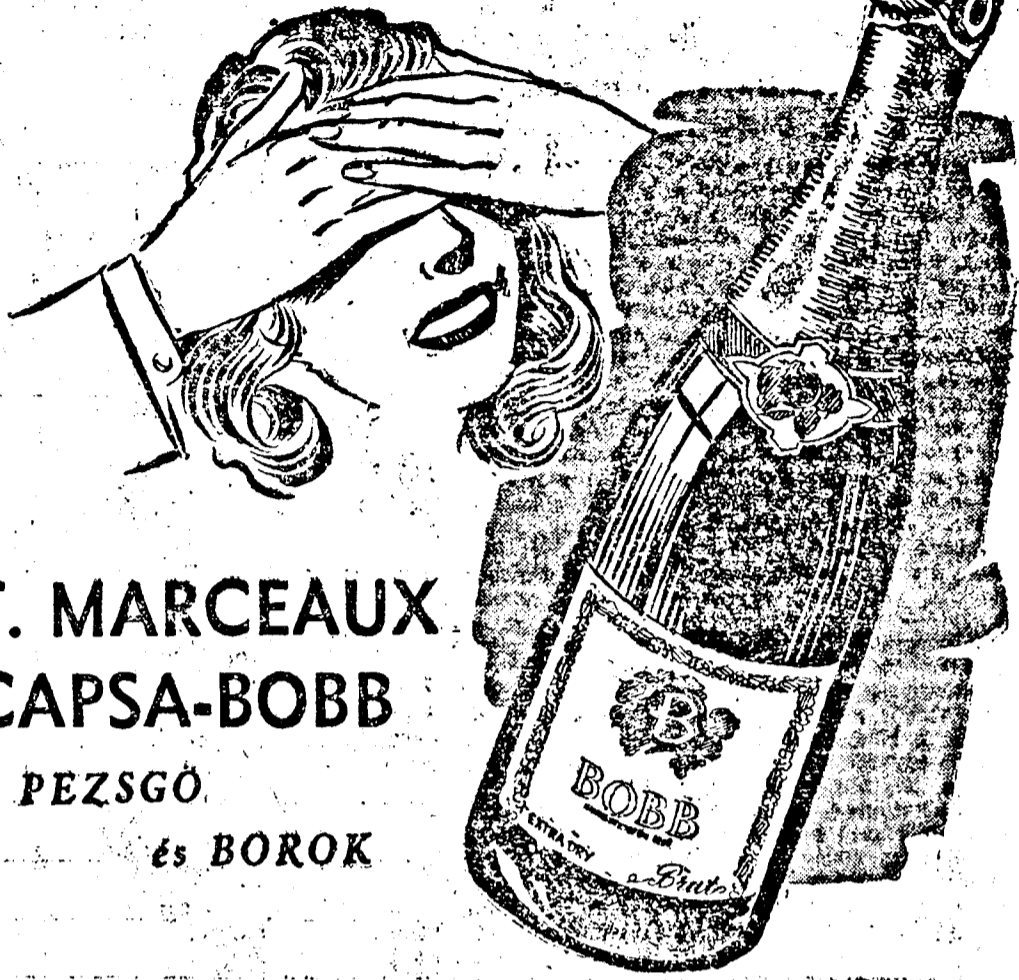
Gerold — Slivar, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Igná, Léb, Ludwig, Reinhardt, Batrin.

O JUNIUS 6-ÁN BONYOLITJÁK LE A KUPA DÖNTŐT. A kupabizottság tegnap este ülést tartott, amelyen határozatot hoztak a döntőlenij végződött kupadöntő terminusa ügyében. A Rapid—Venus kupadöntőt, a határozat értelmében, június 6-án fogják lebonyolítani.

O PRIMO CARNERA, az olasz „hustorony” néhány évvel ezelőtt Franciaországba költözött és felvette a francia állampolgárságot. Közben azonban, anélkül, hogy újból megszerzte volna az olasz állampolgárságot, Olaszországba költözött. Mint francia állampolgár nem régen katonai behívót kapott. Miján nem jelentkezett katonai egységénél, most katonaszökevénynek minősítették.

O A TERNIBEN TARTOTT NEMZETKÖZI TENISZVERSENYEN a nőgyeget a magyar Szilvassy nyerte. Végeredményben a várakozói versenyt Milánó nyerte 47 ponttal 2. Budapest 43 ponttal, 3. Róma 39 ponttal.

KELLEMEK MEGLEPETÉS!

ST. MARCEAUX
CAPSA-BOBB
PEZSGÓ
és BOROK

IUGA LIVIU:

„Nincs olyan megszorítás, amely előírná, hogy hány kisebbségi játékos szerepelhet a bajnoki mérkőzésen”

Bucuresti. Az egyik bucaresti-i sportlapban Iuga Liviu, az FRFA főtitkára nyilatkozott ugyan abban a kérdésben, melyben tegnap Aradon nyilatkozott Economu Virgil dr. szövetségi kapitány; vagyis az etnikai aráynak a bajnoki mérkőzésekre történő bevezetése ügyében. Iuga Liviu kijelentette a bucaresti-i sportlap munkatár-

sa előtt, hogy a szabályok ilyen megszorítást nem ismernek és így légből kapottak azok a hírek, amelyek arról szóltak, hogy a bajnokságban augusztustól csak olyan csapatok szerepelhetnek, amelyek játékosai 75 százalékban etnikai románok.

O BINDER NEM JÁTSZIK AZ OLASZOK ELLENI NEMET CSAPATBAN, melynek összetétele ez: Klotz — Janes, Billmann — Kupfer, Rhode, Kitzinger — Lehner, Hahnemann, Conen, Gauchet, Pesser.

A Sport és Kritika

hétfőn az eddiginél is gazdagabb tartalommal jelenik meg és teljes részletességgel számol be nemcsak valamennyi A)-ligás mérkőzésről, hanem a B)-liga, a kerületi bajnokság egyes meccseiről, valamint az összes egyéb bel- és külföldi sporteseményekről. Minden elárusító helyen kapható.

TEKESPORT

A teke csapatbajnokság hatodik fordulója ma kerül lebonyolításra a következő időbeosztásban:

Fortuna—Metalurgist, délután 2.30 és 4.30 órakor. Nagy Béla-vendéglo.

Unirea—Transilvania, délután 6 és 7 órakor. Nagy Béla-vendéglo.

Prieten—CAA, délután 4 és 6 órakor. Prieten, pálya. Birakat a szabadnapos Tricolor küld ki, valamennyi mérkőzésre.

A tekekörzet hivatalos álése egyhét szünet után május hó 6-án, hétfőn este lesz a Husiparosok székházában levő hivatalos helyiségben, mely alkalommal több fontos ügy kerül lebonyolításra.

Hetenként megjelenő árjegyzékben tájékoztatják a közönséget a miniszterium által megállapított árákról

A nemzetgazdasági miniszteriumban Traian Martinescu vezértitkár elnökele alatt értekezletet tartottak az árellenőrzéssel megbízott felügyelők. Az értekezleten az ünnepek előtt eszközölt ellenőrzésekről készült jelentéseket hallgatták meg és felülvizsgálták a kihágási jegyzőkönyveket.

Traian Martinescu vezértitkár utasította a felügyelőket, hogy naponta folytassák az ellenőrzéseket és mindazon esetekről, amikor

az árellenőrzési törvény elleni kihágásokat állapítanak meg, tegyenek jelentést.

Ezután az értekezleten folytatták a ruhá-neműek ármezsgállapításával kapcsolatos munkálatokat. A miniszteri rendelettel eddig megállapított árakat egyébként hetenként megjelenő árjegyzékben hozzák majd nyilvánosságra azzal a céllal, hogy a közönség tudomást szerezzen az árákról és ne fizessen a megállapított áráknál magasabb összeget.

A Magyar Népközösség ismeretterjesztő előadása

a Mosótyz-telepi Katholikus Körben május 5-én, vasárnap délután 3 órakor:

„Időszerű tudnivalók a kert káros és hasznos állatairól, rovarairól és ellenük való védekezésről.”

Előadó:
Bíró Pál
gazdasági
felügyelő

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Dr. Antal Györgyné
kozmetikai tanácsa
(Str. Goldis 14.)

Aki azt akarja, hogy a májusi napfényben, a tavaszi séták alatt is kifogástalanul szép legyen az arcbőre, az készüljön fel a májusra. A nap szinte reflektor fénybe állítja az arcot, melynek rózsásnak, barsonyosnak kell lennie, hogy elbírja a tavaszi erős megvilágítást. „Mitől lesz kifogástalan az arcbőr?” — ezen török fejkét a nők, de a kozmetikusok is; mert a hibás arcbőr, lehet korrigálni. A bőr szépségének egyik alapvető segítőeszköze a helyes táplálkozás és a jó emésztés, kifogástalan vérkeringés. Akinek a bőre érzékenyen reagál bizonyos, speciális ételekre, az távasszal mondjon le gasztronómikus örömeiről. Táplálkozás nagy egyszerűen, hogy a bőre szépségét megőrizze. Az arcbőr szépségének másik fontos segítőeszköze — az alvás. A sok és nyugodt pihenés a legjobb szépségőrző. Főleg a nőknek még több pihenésre, alvásra van szükségük, mint az idősebbeknek. A helyes táplálkozáson, a sok pihenésen kívül a legfontosabb a bőr tisztántartása, mert csak tisztán végezheti el a bőr zavartalanul — az egész szervezetre oly fontos — funkcióit. Nemcsak reggel, este, de napközben is ajánlatos egyszer tisztító krémmel vagy arcvizel lemosni az arcot. Hogy milyen legyen ez a krém, vagy arcviz, mindig az arcbőr természetétől függ. Ahogy a tavasz megköveteli a hölgyektől a szabóndó, úgy megköveteli legalább egyszer a kozmetikus tanácsát is. Nagyon sok nő van, aki hivatkozva bőrének hibátlanságára, éveken át nem megy kozmetikushoz. Ez helytelen, mert nincs az a szép és hibátlan arcbőr, amely idővel el ne romlana és amelynek konzerválása ne szorulna a kozmetikus tanácsára. Természetesen ma már minden nő festi az arcát. A helyes arcfestés csodákat tud művelni és napfényben még ezerszeresen fontosabb, mint télen, az esti világítás mellett. A tavaszi arcfestésnek enyhébbnek, diszkréttebbnek kell lennie, éppen ezért fokozott figyelmet igényel. Az arcfestés után minden bőrnek szüksége van egy bázis-krémmel, amelyre a ruzs és pudert felkeni. Ennek a krémnek aszerint, hogy az arcbőr zsíros, vagy száraz, száraznak, illetve kevésbé zsírosnak kell lennie. Az arcfestés legjobb krémruzsát fes eni. A szem festésével távasszal különösen óvatossá kell lenni. A szájrúzs legyen csillogó, kicsit zsíros, természetes piros színű. Nincs csunyább, mint a tavaszi napfényben lilás-vörösré festett szája, erősen kifestett szem. Fontos a puder színének helyes megválasztása. Tavasszal sötétebb pudert használjunk, mint télen a lámpavilágítás mellett: viszont világosabb pudert, mint nyáron, amikor már le vagyunk barnulva. A tavaszi puder rózsaszínű, okker árnyalatú. A pudert ne kenjük az arcra, hanem inkább vattával lehelletfinoman csapkodjuk a bőrre, ezáltal a bőr hamvas és nem elkenet benyomást fog tenni. A helyesen ápolott és helyesen kikészített arcbőr az egészséges nőnél, egészen magas korig, úd, fiatalos teintet ad.

Divatposta

Hüségese elölzető, A következő fazonra alakítsa át fekete marocchin ruháját: az egész ruhát hagyja úgy ahogy van, de az elsőbe toldasson bele egy kb. negyedméter széles fehér kötényrészt, amit egyszerűen csak a nyakba akasszon bele, esetleg két kapocsos megerősítéssel és az húzva, glocknizva hulljon a szok.

Feller Terézia v. z. gazdott
kozmetikusnő
Str. Emlécsu 10. TELÉFON 14-83.

nyára. Az egészet egy keskeny fekete övvel kösse meg a derekán, spicces kivágása legyen és tegyen oda egy hordó székfűt. Nagyon elegáns lesz és bárhova, még táncolni is felveheti. Üdvözlöt.

Orvosné. Valószínűnek tartom, hogy kap meglevő fehér chantung ruhájához anyagot, akkor egybe tisztítsa ki az egészet, a szoknyából csináltasson egy hatrészes alját a felsőrése megmaradhat. Vároljon hozzá egy sötétkék-piros övet és a felsőrészen levő kis szivarzsebbe is tegyen ilyen kékszínű muszlinzsebkendőt. Üdvözlöt.

Életerős. Nem tudom, hogy nyáron is visel-e pulkóvert, mert ez esetben kötsse meg a teniszpólóvert, szívesen beszerzem Önnek, amire szüksége van. Sajnos, egy kicsit késtem e problémájával, bár el nem felejtettem, de annyi dolgom volt, hogy képtelen voltam hozzájutni. Írja meg és akkor soronkívül elintézem. Üdvözlöt.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Borsóleves, ragout szeletek, uborkonya lekváros bukta, Vacsora: Esterházy-rostélyos, makkarónival.

KEDD. Ebéd: Finom metéltleves, marhahus, ecetes tormával, dióskifli, Vacsora: Vese velővel, narancssaláta.

SZERDA. Ebéd: Spárgaleves, mákosmetélt, alma-kompót, Vacsora: Libamáj rántva, burgonya, uborka.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Paradicsomleves, vagdalt-hus pogácsában, saláta, Vacsora: Sonka lelvágott, tea, sajt.

PÉNTEK. Ebéd: Halikraleves, rántott ponty tartárral, alma pongyolában, Vacsora: Gomba tojással, saláta, sajt.

SZOMBAT. Ebéd: Borjuvelőleves, úzgerinc főnyával, paraj, mandulástekercs, Vacsora: Tojásrántotta salátával, déli tészta.

VASARNAP. Ebéd: Gombaleves, töltött csirke tarhonyával, töltött palacsinta, Vacsora: Rántott sertéscomb tartárral, déli tészta.

Konyhatíkok

Angol krém. Négy narancsnak a sárga héját négyöt darab kockacukorral ledörzsöljük és azt a habúsbete tesszük, a narancsok levét reányomjuk, valamint egy darab citromét is, huszonöt deka porcukrot és öt tojássárgáját, ha mindezeket jól elkevertük, gőzben sűrű krémmé főzzük, ha jó sűrű már, de vigyázni kell, nehogy megturósodjék. — le vesszük a tűzről és addig keverjük, amíg egészen kihűlt, akkor beleadunk négy tábla, kevés tejben felolvasztott gelatint, három kanál finom rumot és öt tojás keményrevert habját, ha ezzel is gyengén összevegyítettük, olajjal kent formába öntjük és sósjég közé állítjuk a formát, hogy megfagyjon.

Weinfeld Rózszi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

Apró turósgombócok. Egy tojás nagyságu vaját két egész tojással, két kanál tejjel, egy marék meggyúrt túróval, elegendő sóval jól elkeverjük, akkor hozzáadunk egy negyed liter lisztet, egy kanál grizt és ha jól megkavartuk diónagyságu gombócokat formálunk belőle, forró, sós vízben kifőzzük, addig egy lapos, vékony piéhlábasba tesszük fél tojásnyi rósvaját, két kanál jó sűrű tejtelt és ha ez jól felforrt, a gombócokat belerakjuk és elég gyors tűznél a sütőben megpirítjuk, borjuszilthoz igen izletes.

Velővel töltött palacsinta. Palacsintákat sütünk, de a szokottnál egy tojással többet veszünk és lehetőleg soványan sütjük ki, ha mind megcsináltuk, a töltelékét a következő módon készítjük hozzá: egy disznónak, egy marhának a velőjét megabáljuk, a hártját róla letisztítjuk és igen apróra megvágjuk, akkor egy kanál zsírt teszünk egy tiszta kis edénybe és abba picit reszelt vereshagymát teszünk, kicsé pároljuk, akkor beleadjuk a velőt, megsózzuk és pároljuk vagy öt percig, le vesszük és hűlni hagyjuk, akkor beleadunk egy nyers tojást és a palacsintákra kenjük, felgömbölyítjük, a két végén a tésztát benyomjuk tojásba, prézlibe mártva, zsírban sütjük, előételnek igen finom, lehet finoman elkészített hússal is tölteni.

A Kölcsey Egyesület jutalomdíja a tanulóifjúságnak

A Kölcsey Egyesület költségvetésében évvel óta néhány ezer lejt arra fordít, hogy megjutalmazza a római katolikus főgimnázium és elemi fiúiskola azok tanulóit, akik a legkiválóbbak az írásbeli magyar fogalmazásban. „Schill József-emlékjutalomdíj” ennek a kitüntetésnek a címe, mert Arad megye néhai alispánja a magyar közművelődés e két intézményének létesítésében és a Kölcsey Egyesület munkásságában maradandó érdemeket szerzett. A főgimnázium minden osztálya egy májusi iskolánapon egyórai munkaidőben írásbeli fogalmazmányt készít egy, a tanulók előtt akkor kihirdetett tételtől, hogy tanúságot tegyenek életkoruknak megfelelő ismereteikről és készségükről a magyar nyelv helyes használatában. Az idén magyar tannyelvű főgimnáziumunk osztályai május 18. ikán déli előtt 10—11-ig fognak versenyezni írásbeli munkájukkal a kétszáz és egyszáz lejt Schill József emlékjutalomdíjért. A nyolc osztály tanulóiának fogalmazványait meg fogják bírálni a főgimnázium magyar irodalomtanárával együtt a Kölcsey Egyesület elnöke és főtitkára. A jutalomdíjakat a nyertes tanulók iskoláik évzáró ünnepén fogják megkapni. A római katolikus elemi fiúiskolában ugyancsak május második felében fognak versenyző dolgozatot készíteni a harmadik és a negyedik osztály tanulói a Schill József emlékjutalomdíjért. Az öt bírálóbizottságuk is az iskola igazgatója, a Kölcsey Egyesület elnöke és főtitkára.

A természet élete

A kapus hangya

Itt éj környezetünkben a természetnek eme tőkzatos éjélet élő teremtménye, mégis oly kevesen ismerik, oly ritkán lehet hallani valamit elzárta rejtőlejtükről és a természet éjéletében bejövő szerepükről.

A kapus hangya a közép nagyságu és kimonodottan a zárt családjai éjélet élő hangyafajok csoportjába tartozik. Egy nagy családba legtöbbször csak 30—40 munkás hangya és 4—5 kapus szokott lenni. Az anya szerepét a kapusok jöjtik be. Tanjárukat, fészkeket, olyan növények és fák elhalt részeibe rendezik be, amelyek podvásodásnak vannak indulva és ahol előzőleg valami más rovarjárásuk, szu, vagy valami apró darázsfeje leléte álca éjélet és volt szülőhelyét elhagyta. Gyakran lehet találkozni velük a földgyagubacsban is, ahol előzőleg a gubacsdarázs ivadéka élte le álca- és bábéletét.

Az új lakást jégeléször csak az anya foglalja el, amely a régi lakását elhagyva, násznapjait reñ desen a szabadba tölti, mely után, mint megtermekenyült anya lakást keres, hova egyedül betelepül és lerakja tojásait. A tojások lerakása után az anya valósággyal rabja lesz fészkeének, a fészkek kijáró nyílását a fejével eltorlaszolja, ahonnan csak akkor huzódik vissza, ha táplálékot akar felvenni, ami rendszeren a fészkeében előzőleg lakott s ott alakult rovarjárta bábruhája maradványából szokott kikerülni. Amíg ivadékaik kikelnek, az anya igen érdekes átalakuláson megy át. A feje megnyúlik, azt a vastagságot kapja, ami a fészkeének a kijáró nyílásába bepászolja, dugóformájú lesz és a színe és egyéb külfarmája is a jakás színet és formáját veszi fel, pl. ripacsos, vagy rovatkás lesz.

Az első nemzedék közül néhány nőstény a teljes kifejlődés után a szabadba megy, ahol párosodik és újra visszatér fészkebe azért, hogy segítsenek anyjuknak a kapusi szolgálásban. A fejük megkapja a kívánt formát és így felválva kapuskodnak éjletükön át, közbe az elhullt munkás hangyák szamát is szaporítgatják. Ezekből a fiatal anyákból egy-egy kint marad és új családot alapít a fönt leírt módon.

Legérdekesebb a kapus anyák szolgálát tétel, ami abból áll, hogy a fészkebe ki- vagy bemenni csak a kapus engedélyével lehet. A kimenni akaró munkás a kapus testét megérinti az átalakult hímert módon, a kapus vissza huzódik és a kimenni akaró kjereszti. A visszatérő pedig a csápjával megcirógatja a kapus fejét, amikor az újra beereszti a jövevényt. Más idegen rovar a fészkebe bebocsátás, nem nyer. Vesztély esetén 2—3 kapus is védi a kapust az idegen bejolakodókkal szemben. Nézetem szerint a hivatásuk jelentéketlen, ami abból állhat, hogy mivel a táplálékuk egy részét a felosztásnak induló növény vagy fa elhalt testrésze szolgálta, elősegítik annak a mielőbbi elporlasztását, mert bár lassu, de rendszeres munkájukkal a fészkek belsejét folyton rágják, örölik és így az előbb a porba hull, összeomlik, hogy a további előkészítését a további éjlethez a talaj többi munkásai vehessék át. *Biró Pál.*

„DEUTSCHLAND“

utolérhetetlen minőségű kerékpár

Az összes modellek szenzációs olcsó árban kaphatók

Hammer Zsigmond és Fianál

Arad, Bulv. Regele Ferdinand 27. sz.

KÖZGAZDASÁG

Ubb intézkedés a március 4-iki törvény szigorú ellenőrzésére

Bucuresti. A nemzetgazdasági minisztérium körlevelet intézett a tartományokhoz és ebben felhívja figyelmüket arra, hogy számos kereskedő és iparvállalat nem tartotta be a március 4-én hozott ellenőrzési törvényt, elrejtették készleteiket és megtagadták a vásárlók kiszolgálását, hogy az árakkal üzérkedjenek. A kihágásokról felvett jegyzőkönyveket a tartományok kötelesek a minisztériumba felterjeszteni és a megállapított esetekben a 28-ik szakasz alapján előírt büntetéseket róják ki, amelyek a következők: 1. Az iparvállalatok visszaszavonása ideiglenesen vagy véglegesen. 2. Az iparpártolási kedvezmények megszüntetése. 3. A kereskedelmi és ipari vállalat ideiglenes vagy végleges bezárása. 4. Ellenőrkivezése a vállalatokhoz annak terhére. 5. A vállalatok igénybevétele.

Az 1939. évi petroleum-kivitel alakulása

A most közzétett kimutatás szerint az ország nversolajtermelése 1939-ben 6.240.000 tonnát tett ki, vagyis 370 ezer tonnával kevesebb volt, mint 1938-ban. Ebből a mennyiségből 4.177.571 tonnát, vagyis a termelés 67 százalékát exportálták, míg 1.784.750 tonna (vagyis 28 százalék) a belföldi fogyasztást szolgálta. A román petroleum két legjelentősebb vásárlója Németország (a cseh-morva protektorátus területét is beleértve) valamint Nagybritannia (Gibraltár, Málta, Ciprus és Írország területeit is beleértve.) Németország a kivitelre került petroleum-mennyiség 30,76 százalékát vásárolta meg (előző évben 22,23 százalék). Tonnákban kifejezve a kivitel a következőképpen alakult: 1939-ben Németországba 848.569 tonna a védnökség területére 436.588 tonna, 1938-ban 704.342, illetve 264.898 tonna. Anglia európai birtokaival együtt Románia petroleumkivitelének 15,22 százalékát vásárolta meg, az 1938. évi 12,81 százalékkal szemben.

Külön engedély kell a luxuscipők készítéséhez és árusításához

A nemzetgazdasági minisztérium közleményt adott ki, amelyben felhívja a luxuscipőket előállító, illetve forgalomba hozó műhelyek és üzletek tulajdonosainak figyelmét arra, hogy ezentúl csak abban az esetben gyárthatnak és adhatnak el luxuscipőket, ha erre külön engedélyt kérnek a királyi helytartóságtól. A kérvénnyel egyidejűleg elő kell terjeszteni két példányban a március 4-iken érvényben volt árakat mindazon cipőkre vonatkozóan, amelyeket gyártanak, illetve forgalomba hoznak. A helytartóság csak azon cipők készítését és árusítását engedélyezi majd meg, amelyeket a helytartóság felülvizsgálja vagy pedig jóváhagyja és az így jóváhagyott árjegyzékek kötelezők az érdekelt cégek számára. Ezeket az árjegyzékeket látható helyen ki kell függeszteni. Azok, akik a fenti engedélyket nem kérvényezik és a nyilatkozatokat nem adják be, cipőket csak az 1940. április 24-iken megjelent miniszteri rendelkezés 3. szakaszában megállapított árakon hozhatnak forgalomba. Ezek az árak nem a luxus, hanem a szokásos cipőkre vonatkoznak.

Ipari és kereskedelmi lelletti megbeszélés a NUF keretében. Bucuresti-i jelentés közli azt, hogy I. Bujoiu, a NUF. ipari és kereskedelmi vezértitkáranak elnökletével fontos megbeszélést folytattak az ipar és kereskedelem parlamenti képviselői.

Az aradi piac. Gabonaművek: Buza q. 670-680 lel. árpa 630-650, zab 670-690, tengeri 560-580 lel. Takarmányár: Széna q. 360-400, lóhere 420-460, szalma 80-110, Liszt: Luxus-liszt kg. 12,30 lel. I. oszt. liszt kg. 11,25, II. oszt. liszt 10,25 lel.

Elbajoló szőke haja van!

A férfiak elvannak ragadtatva hajától!

Mert haja ragyogó viasznyu aranyzőke. Ha az Ön szőke haja megcsodálható, használja a csodálatos „Nur Blond” szappant, amely különlegesen vonzóvá teszi. A „Nur Blond”-s speciális szappan tartalmaz, amelyek tisztítják a hajgyökereket és megszüntetik a fejkorpát. Próbálja ki még ma és meg fogja érteni, hogy a világ összes szőke miért dicsérik annyira ezt a szert. Ön is elbajoló lesz!

Megfelelő helyiség híján az ipari fiókelügyelőség Timisoarára való költözésének veszélye fenyeget

— Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara igyekszik helyiséget biztosítani az aradi ipari fiókelügyelőség részére —

Az aradi munkakamara vezetősége a közelmúltban határozatot hozott, amelynek értelmében a munkakamara tulajdonát képező volt ipartestületi épület azon helyiségeit, ahol jelenleg az ipari fiókelügyelőség működik, a kis ipari céhek rendelkezésére bocsátja. Ezzel a határozattal egyidejűleg a munkakamara felmondta az ipari fiókelügyelőségnek a szóban lévő helyiségek bérletét.

Annakidején részletesen ismertettük az aradi ipari fiókelügyelőség problémáját. Mint ismeretes, a nemzetgazdasági minisztérium annak idején úgy határozott, hogy az aradi iparfelügyelőséget elköltözteti Aradról és a temesvári ipari vezérfelügyelőségbe olvasztja. Az érdekelt aradi körök közbenjárásának eredményeképpen azonban a minisztérium ezt a határozatát visszavonta és úgy döntött, hogy Aradon ipari fiókelügyelőséget létesít, amelyet Faur Liviu temesvári ipari vezérfelügyelő vezet, aki ebből a célból kétszer egy héten át jön Aradra.

Az iparfelügyelőség helyiségének felmondása azonban új helyzetet teremtett és ezzel kapcsolatban munkatársunk beszélgetést folytatott Faur Liviu ipari vezérfelügyelővel, aki

a következőket mondotta:

— Mivel eddigi helyiségünket a munkakamara a kisipari céhek rendelkezésére akarja bocsátani és mivel a munkaügyi minisztériumtól felszólítást kaptunk, hogy a helyiséget május 7-ig adjuk át, az a veszély fenyeget, hogy helyiség nélkül maradunk. Ebben az esetben pedig nem marad számunkra más hátra, mint hogy elköltözzünk Aradról Temesvárra és megszüntessük az itteni fiókelügyelőséget, így tehát, ha a helyiség kérdése rövidesen nem nyer megoldást, elköltözésünk néhány napon belül bekövetkezik.

Értesítésünk szerint Faur Liviu vezérfelügyelő megbeszélést folytatott Pacurariu Brutus kereskedelmi és iparkamara főtitkárral, aki közölte, hogy a kereskedelmi és iparkamara nagy súlyt fektet arra, hogy az ipari fiókelügyelőség Aradon maradjon továbbra is és ezért mindent elkövet annak érdekében, hogy a fiókelügyelőség részére megfelelő irodahelyiséget találjanak. Abban az esetben, ha ez sikerül, akkor talán még mindig van remény arra, hogy a kérdés kedvező megoldást nyerjen és a fiókelügyelőséget ne költöztessék Temesvárra.

Az „OFA”-konzern romániai vállalata, a Regnicolara S. A. Forestiera, Brasov, 1939. évi mérlegében 45 millió lei részvénytőke és 2 millió 100.000 lei tartalékalap mellett 6 millió 323 ezer 804 lei nyereséget mutat, amelyet az előző évek veszteségeinek leírására fordítanak. A mérleg főösszege 343.505.178 lei. A közgyűlést május 25-én tartják meg.

A termelők 15 napon belül kötelesek eladni a napraforgómagvakat

Bucuresti. A nemzetgazdasági minisztérium közli a napraforgómagvak tulajdonosainak, hogy kötelezte a növényi olajok eladására alakult hivatalt arra, hogy 15 napon belül vagononként 85 ezer leles árban vásárolják fel az egész mennyiséget és abból olajat készítsenek a hadsereg és a lakosság számára. Az olajmagvak tulajdonosai kötelesek ezen időn belül készleteiket eladni, mert később rekvirálni fogják azt. Kivételt képez a vétéshez szükséges mennyiség.

Hatszázmillió lelet csökkent a bankjegyforgalom. A Banca Nationala legújabb, az április 13-iki helyzetet ismertető kimutatása a következő adatokat foglalja magában: A Jegybank aranytartáléka április 6-tól április 13-ig 20 milliárd 965 millió 215 ezer 171 leiről 20 milliárd 989 millió 30 ezer 541 leire emelkedett. A behozatal fedezésére szolgáló devizák értéke 357 millió 79 ezer 655 leiről 330 millió 588 ezer 415 leire esett vissza. A clearing-számlán lévő devizák 1 milliárd 489 millió 753 ezer 930 leiről 1 milliárd 411 millió 452 ezer 107 leire estek. Az importőrök devizaszámlája ezzel szemben 1 milliárd 994 millió 123 ezer 61 leiről 2 milliárd 412 millió 834 ezer 214 leire emelkedett. A kereskedelmi váltótárca is emelkedett még, pedig 151 millió lelet és 18,2 milliárd lelet ért el. A bankjegyforgalom további esést mutatott. Ez a csökkenés 600 millió lei és a bankjegyforgalom összege 38 milliárd 656 millió lelet tesz ki.

Eladott aradi ingatlanok. Hoffmann Bálintné eladta a Str. Ureche 26. sz. 145 négyzetméteres telket 35.000 leiert Zeich Andrá és nejeének. — Márkus Ilona eladta a Határos-dűlőből 1 hold 1020 négyzetméteres szántót 55.000 leiert Varga István és nejeének. — Zombori Gizella és társai eladják a Str. Rahovei 68. sz. házat 60.000 leiert Jakóbi József és nejeének. — Botja Ilésné eladta a Str. Rahovei 85. sz. ház fele jutalékát 20.000 leiert Dimitrovi Pávelnak. — Sefcsik József és neje eladták a Str. Labirint 108 négyzetméteres telket 79.000 leiert Goicea Ioan és nejeének. — Holb Zoltán eladta a Str. Romei 4a. sz. 115 négyzetméteres telket 60.000 leiert Barli Annának. — Vadasán Szvetozárné elajándékozta a simándi-dűlőből 200 négyzetméteres telket 80.000 leiert Vadasán Livianak. — Siclován Gheorghoné eladta a Str. Remus 3. sz. ház fele jutalékát 112.000 leiert Cica Livianak. — Kövcses Józsefné eladta a Str. Abatorului 80. sz. 140 négyzetméteres telket 36.500 leiert Hoffmann Bálintnének. — Papszt Károly és neje eladták a Calea Saguna 176 sz. 376 négyzetméteres telket 35.000 leiert Grecu Ioan és nejeének. — Dupca Pál és neje eladták a zimándi-dűlőből 180 négyzetméteres telket 25.000 leiert Szabó István és nejeének. — Rain Mihály és neje eladták a 226 négyzetméteres telket 90.000 leiert Farkas József és nejeének. — Szabó Sándor eladta a Str. Dorobantilor 74. sz. ház egynegyed jutalékát 105.000 leiert Epstein Sándor és nejeének. — Ardelean Ilie eladta a volt Lehel-utca 16. sz. házat 150.000 leiert Sechel György és nejeének. — Kása János és neje eladták a Gái Str. Trib. Torches 10. sz. házat 20.000 leiert Havran János és nejeének. — Kohn Jenő és neje eladták a Str. Pionierilor 3. sz. házat 140.000 leiert Gulyás János és nejeének. — Hendl János eladott a Str. Rahovei-ban egy 271 négyzetméteres telket 40.000 leiert Krotcsa József és nejeének. — Morár Miláné eladta a Bittó-dűlőből 960 négyzetméteres szántót 30.000 leiert Varga István és nejeének. — Peptenár Jánosné eladta a Nistpos-dűlőből 2 holdas szántót 53.000 leiert Márkus Ilonának. — Ivanov Velikoné eladta a Szerechházi-dűlőből 8 holdas szántót 225.000 leiert Ivanov Arszanének. — Gái Mária eladta a Calea Saguna 24. sz. házat 110.000 leiert Szűcs Irénének. — Dr. Cotioiu Romualdné eladta a Str. Mocioni 15a sz. ház fele jutalékát 300.000 leiert dr. Lazárné Robu Nellynek. — Găgorescu Ilie eladta a Bittó-dűlőből 4 és fél holdnyi szántónak fele jutalékát 60 ezer leiert Gligorescu Pávelének. — Falcusan Simion és neje eladták a Rozer-dűlőből 200 négyzetméteres telket 28.000 leiert Ciala Corneliának. — Cotta Ana eladta a Str. Sava Raicu-i házat 150.000 leiert Láng Teréznek.

Tizenegy milliárd márka kárt okozott a finn—orosz háboru

Helsinki. (Rador.) Kormánybiztosság vizsgálta felül a finn—orosz háboru okozta károkat és megállapította, hogy azok mintegy 11 milliárd finn márkát tesznek ki. Tekintettel arra, hogy oly magas adók nem volnának kivethetők, amelyek ezt az összeget behozhatnák, a finn kormány elhatározta az állami erdők nagymértékű kitermelését.

Moszkva. (Rador.) A Tass-iroda közli: Egves külföldi lapok azt a hírt közölték, hogy Szovjet-országnak javasolta Finnországnak a vüperi kikötő átengedését az Aaland-szigetek ellenében és hogy Hangó kikötőjéért cserében a petsamói kikötőt adják át. A Tass-iroda felhatalmazás alapján jelenti, hogy ezek a hírek alaptalanok.

Megjavult Moszkva és Ankara viszonya

Istambulból jelentik, hogy Törökország és Szovjetország viszonyának újabb javulása ott jó benyomást kellett. Ezt a viszonyt a balkáni béke előhírnökének tekintik. A török miniszterelnök és Molotov szovjetországi külügyi népbiztos legutóbbi beszédéből az tünt

ki, hogy a két ország barátságos érzelmeiket táplál egymás iránt. Sem Törökország sem Szovjetország nem akar háborút — állapítják meg. A szovjetországi lapok — az utóbbi időben beszüntették törökellenes támadásait.

AZ EMGE aradi fiókjának közleményei

Biztató jelek

Az EMGE idején kolozsvári rendes évi közgyűlése előtt egy kissé bizonytalan érzelssel találgattuk, milyen lesz gazdaközéletünknek ez az évenként megismétlődő megnyilatkozása az idején rendkívül körülmények között.

Valószínűnek tartottuk, hogy a nehéz tél, az elmaradt őszi munkák és a kései kitévasodás miatt nem fogunk annyian összegyűlni, mint az elmúlt két esztendőben és az aggodalmaskodóbbak attól is tartottak, hogy mindezek a körülmények és a háborús világ sötét felhői a közgyűlés hangulatára is nyomást fognak gyakorolni.

Ezek az aggodalmak alaptalanoknak bizonyultak. A gyűlés igen jól sikerült. Visszaesés helyett határozott fejlődés jeleit mutatta.

Jóllehet az ünnepek idejére remélt utazási kedvezményt a CFR az idén nem adta meg, a résztvevők száma mégis nem sokkal maradt a múlt évek létszáma mögött. Ha a legtávolabbi megyék részvétele kisebb arányú volt is: a szomszédos vidékek gazdái annál nagyobb számban jelentek meg.

Ebből joggal lehet arra következtetni, hogy az érdeklődés gazda közéletünk iránt nemhogy megerősödött volna, sőt inkább fokozódott és hogy az elmaradt távolabbiakat is csak halaszthatatlan sürgős otthoni teendőik tartották vissza. Ami érthető és nem is kifogásolható. Maga országos elnökönk is nem egyszer figyelmeztet minket arra, hogy gazdaközéleti teendőink miatt saját gazdaságaink dolgait ne hanyagoljuk el s lényegesen nagy hiba volna, ha ebben túlzásba esnénk, mintha megfordítva: mindig csak egyéni ügyeinkkel foglalkozva, megelégednénk arról, hogy egyéni életünk egészséges továbbfejlődéséhez multhatatlan szükség van arra is, hogy gazdaegyesületünk közéletében is résztvegyünk.

Örömmel állapíthatjuk meg a közgyűlés lefolyásából, hogy kisgazdánk egyre jobban érzik azt, hogy az EMGE az 6 intézményük, amelynek minden összefogva epp úgy otthon érezhetik magukat, épp oly szabadon elmondhatják gondolataikat és érzéseiket, előadhathatják indítványait, mint odahaza falusi gazdakörökben és hogy mindezek a megnyilatkozásaik magától értetődő természetességgel kapcsolódnak bele az EMGE nagy közösségének életébe.

Egy ilyen, a kisgazdák sorából felmerülő kíváncságot volt az, hogy az EMGE egyik régi tervét: az értékesítés egységes megszervezését most már teljes erővel vegye munkába.

Ennek a kíváncságnak teljesülése gazdasági szervezkedésünk nagy lépéssel fogja előrevinni. De ennek a teljesülésnek sok olyan feltétele van, amelyeknek kialakulása munkába és időbe kerül. Így a gabonafélék közös nagybani értékesítéséhez nagyobb pénztöke kell, hogy rendelkezésre álljon. A kis fétel gabonák összegyűjtésére raktárak kellenek. A telemek természetesen állapotában, tejfel, vagy vaj alakjában történő feldolgozása csak hűtő-, tejelelőző, vagyártó berendezések létesítése után kezdhető meg. A szövetkezeti állatértékesítés és kivétel akkor válik korszerűen használhatóvá, ha az egyes gazdakörök tenyésztő egyesületeket, hízaló munkaközösségeket alakítanak és egyöntetű, értékes fajtájú állatokat tudnak a piacra vinni.

Hogy mindez bekövetkezzék, minden termelési ágazatként vezetőket kell, hogy a munkák beállítására és tovább folytatására találjon, akik az értékesítendő termények feldolgozása, osztályozása és értékesítése érdekében elvégezzék azokat a teendőket, amelyeket az egyes gazdák kis mennyiségű készleteiket nem tudnak kellőképpen elvégezni.

Legkézzelfoghatóbb a haladás eddig a tejszövetkezetek terén. Ebben az irányban gazdánk már több példamutató szövetkezetet létesítettek, amelyek mindegyikére mindenütt felállíthatnak, hasonló üzemeket, ahol legendó tej biztosítható.

Az állatértékesítés egységesebb keresztülvitelére az EMGE éppen mostanában vette munkába a tenyésztőegyesületek megszervezésének feladatát, hogy a mai állatállományt fajértékében megjavítva, könnyebben és jobban értékesíthető tenyész-, haszon- és vágóállatok álljanak a piac rendelkezésére. Az EMGE nek erre a mozgalmára különös nyomatékkal hívjuk fel gazdaköreink figyelmét. Mert állattenyésztésünk hasznosított mivoltának előmozdítására az első teendőnk: értékes tenyészállatok beszerzése, tenyésztő, egyesületek alakítása a hiteles törzskönyvezés beállításával. Egyformán érdeke ez a kis- és nagyobb gazdaknak, mint ahogy az EMGE fennállása és működése is egyformán érdeke mindnyájunknak.

Küjön meg kell emlékeznünk a közgyűlésnek arról a mozzanatról, amely testvéri összefogásunkat kézzelfogható módon hozta kifejezésre, bebizonyítván azt, hogy nincs az magára hagyva az emberi sorsnak semmiféle megpróbáltatásában, aki tagja egy keresztény értelemben vett testületi közösségnek. Ez a mozzanata a józseffalvajak plébánosának, dr. Németh Kálmánnak szívhezszóló felszólalása volt, amelyben a testvér megköszönte a testvéreket, hogy sorscsapása enyhítésére mellette állt és egy év alatt újraépítési segített az üszkös romokat. Nemcsak a köszönetet tolmácsoló lelkész hangja fogódott el beszéde közben a meghatottságtól, de fényesebbek lettek a termet megtöltő gazda-hallgatók szemei is. A mai fegyverbe öltözött világban kétszeresen a szívbe markol az, ha az ember összetartozás és testvéri szeretet juttat szöveg valahoj a nagy világnak egyik kis zugában.

Országos elnökünk is meg lehet elégedve ezzel a gyűléssel, amely néltő visszhangja volt a beszámolójában előadott eredményeknek és terveknek. Ennek a beszámolójának tartalmát olvasóink már ismerik a lapok jelentéseiből és részletesen olvashatják majd az Erdélyi Gazda legközelebbi számában.

— CSAK A CÉHEK KÖZBENJÖTTÉVEL KÖTÖTT KOLLEKTIV SZERZŐDÉSEK ÉRVÉNYESEK. Az aradi munkakamara közli, hogy a munkaügyi minisztérium 3273-1940. sz. rendelkezésének megfelelően a jövőben csak azon kollektív szerződéseket jegyzi be, amelyeket a céhtörvény 11. szakasza c) bekezdésének figyelembe vételével kötöttek. Ez a szakasz kimondja, hogy csak azok a kollektív szerződések érvényesek, amelyek megkötése a céhek közbenjöttével történt.

— Egységes cípfajtát vezetnek be Magyarországon. Budapestről jelentik: Az anyaggal való észszerű takarékoskodás vetette fel azt a tervet kormánykörökben, hogy Magyarországon bevezessék az egységes cípfajtát. A tervvel úgy az árkormánybiztosság, mint más kormányintézmények behatóan foglalkoztak és szakkörökben bizonyosra veszik, hogy sikerül ezt az elképzelést rövidesen megvalósítani. Illetékes helyeken az a vélemény alakult ki, hogy a szőlő cípfajta helyett észszerűbb lenne egységes, egészen új formájú cípfajtát forgalomba hozni. Az új cípfajtát a földgyelmelet a bőr minőségére fordítanák.

— Április hónapban is emelkedtek az árak. A most közzétett kimutatás szerint az árak alakulásában április hónap folyamán is némi emelkedés állott be. Ha az 1916. augusztus elsejei árakat 100-nak számítjuk, az árnindex a következőképpen alakult: Élelmicikkeknel, 1939. augusztus 31-ikén 3711, ez év február 29-ikén 4345, március 30-ikán 4363, április 30-ikán 4401. Ruházati cikkeknel 1939. augusztus 31-ikén 4566, ez év február 29-ikén 5508, március 30-ikán 5570, április 30-ikán 5570. Vegyes cikkek 1939. augusztus 31-ikén 3920, ez év február 29-ikén 4656, március 30-ikán 4939, április 30-ikán 5101. Általános árnindex 1939. augusztus 31-én 4065, ez év február 29-én 4836, március 30-ikán 4890, április 30-ikán 5024.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

Maganyelvi hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 21 m. röv. hull.). 18.30: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.). 18.50: Pozsony (298,8 m.). 19.50: Radio-Románia (364,5 m.) 20: Radio-Toulouse (228,6 m.) és Marseille Provence (400,5 m.). 20: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.). 20.55: Róma II. (244,3 m.) és Róma RII (221,15 m.). 22.15: London National (261,1 m.) és GSA (49,59 m. röv. hull.) GRX (30,96 m. röv. hull.). 23.15: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.). Pozsony (298,8 m.). 23.45: Belgrád (437,3 m. és 49,2 m. röv. hull.). 23.45: Nice PTT (253,2 m.) és Marseille Provence (400,5 m.) 23.50: Besztercebánya (765,3 m.).

VASARNAP, MÁJUS 5.

Bucuresti. Radio-Romania. 9.30: Istentisztelet. 12: Időjelzés, vizálásijelentés. 12.03: Grigoras Dinicu zenekara. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 14.50: Különléle közlemények. 15: Gazdasági hírek és tanácsok. 15-15: A falu órája. 16.15: A katonai előképítés hírei. 16.30: Lemezek. 17.15: A Munka és Jókép szervezet órája. 18-15: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.17: A királyi gárda zenekara. 19: Tánclemezek. 19.30: A nemzet órája. 20: Sporteredmények. 20.05: A hétről. 20.25: Ana Gadiu-Parvulescu olasz románcokat énekel. 20.45: Hírek. 21: Színmű-előadás a stúdióból. 22-10: Hírek, sporteredmények. 22.30: Tánclemezek. 23.15: Lemezek. Budapest I. 9: Ébresztő, hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Üzenetek. 11: Református Istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd. 13.20: Időjelzés, időjárás és vizálásijelentés. 13.30: Üzenetek. 14.30: Rádiókrónika. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Gazdasági előadás. 16.45: Üzenetek. 17.30: Madárvonulás. Közművelődési előadás. 18: Hírek. 18.15: Nagy Izabella magyar nótákat énekel, kíséri Oláh Kálmán és cigányzenekara. 19.35: Nemzetközi Vásár. Öregdiákok előadása. 19.55: Magyar filmadalok hanglemezeiről. 20.15: Hírek. 20.25: Egy mű hanglemezeiről. 20.40: Sporteredmények. 20.45: Bisztriczky Tibor hanglemezeiről. 21.40: A BSZKRT férfikara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények. 23-10: Budapesti Kamarazene Társaság. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál. Budapest II. 12: Debreceni Kis Béla cigányzenekara muzsikál. 13.05: Ifjusági félóra. 13.35: Budapesti Hangverseny Zenekar. 16.05: Szalonötös. 16.45: Katonazenekar. 21: Hírek. 21.25: Heimlich Lajos zongorázik. 21.55: A másfél százados amerikai alkotmány. Auer György dr. előadása. 22.25: Hanglemezek. Csikóvaskij-hangverseny, a szerző születésének 100-ik évfordulóján. 23.10: Időjárásjelentés. Belgrád. 10.30: Istentisztelet. 13: Lemezek. 14.10: Népdalok. 15: Lemezek. 17.15: Népies műsor. 19: Táncczene. 20.40: Népdalok. 21.20: Rádiózenekar. 23: Jevdjenjevics Barndi Nada hegedűművész. 23.50: Tánclemezek.

HÉTFŐ, MÁJUS 6.

Bucuresti. Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizálásijelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Vasile Julea zenekara. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Dr. Luican Galpetin éneklőfűrészen játszik. 13.45: Saxofon és orgonalemezek. 14: Hírek. 14.20: Lemezek. 15: Különléle közlemények. Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: I. Moldoveanu és Radu Brancu trombiakettőse. 19.30: Paula Russescu énekel. 19.50: Hírek magyarul. Bucuresti. Radio-Romania. 20: Const. Sescioreanu gazdasági előadása. 20.15: Hangversenyközvetítés a Hudnut-házból. 20.45: Hírek. 21: Zenei előadás Strauss Richardról. 22-10: Hírek, sportközlemények. 22.25: Constanta Piscureanu énekel. 22.45: Iosif Prunner Liszt-műveket zongorázik. 23.05: Vincent d'Indy és Cesar Franck lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul. Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Fejlesztés. 13.10: A rádiószalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizálásijelentés. 14.30: Üzenetek. 15: Katonazenekar. 15.30: Hírek. 16.30: Üzenetek. 17.15: Diákfélóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Kisgeszényi Szabó Gizella film- és jazzdalokat énekel, zongorakísérettel. 18.15: Weidinger Ede szalonzenekara muzsikál. 19.45: Bókay János elbeszélések.

20.15: Hírek. 20.25: Lakatos Flóris és fia cigányzenekara. 21.10: Csajkovszkij emlékest. 22.40: Hírek. Időjárásjelentés. 23.10: Parkas Jenő cigányzenekara muzsikál. Mindszenty István énekel. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II. 14.30: Katonazenekar. 19.45: Lakatos Flóris és fia cigányzenekara. 20.25: Német nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.25: Sportközlemények. 21.50: A nagyemlékü Angol Királynő szállója. Rexa Dezső előadása. 22.15: Rendőrzene. 23.10: Időjárásjelentés.

KEDD. MÁJUS 7

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 A Stanescu-testvérek zenekara. Ion Luican énekszámaival. 13.20: Időjelzés, művészeti, kul-turális és sportközlemények. 13.30: M. Hal-

nescu és Petre Romea kétszongorás műsora. 14: Hírek. 14.20: Lemezek. 15: Különböző közle-mények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés. Időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Rapszódia-k le-mezeken. 10.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Virágok és ker-tek. Ion Simionescu tanár előadása. 20.15: Ca-ruso-, Melba- és Battistini-lemezek. 20.45: Hírek, sportközlemények. 22.30: Madeleine Ciocorescu zongorázik. 23: Gabriel Fauré- és Claude Debussy-lemezek. 23.45: Hírek külföld-re franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közle-mények, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Fejlesztés. 13.10: Zöldy Sándor hegedűl. Veress Endre énekel. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizá-lásjelentés. 14.30: Kurlina Simi cigányzenekara. 15.30: Hí-rek. 17.15: Bábjáték. 17.45: Időjelzés, időjárás.

Jelentés, hírek. 18.15: A rádió szalonzenekara. 19.25: Gazdasági előadás. 19.45: Pátria és kül-földi tánclemezek. 20.15: Hírek. 20.50: Kato-nazenekar. 21.20: Gyermekhető üzenet. 21.50: Szeretett barát. Parhacs Margit dr. előadása Csajkovszkijról. Majd: Báthy Anna az Opera-ház tagja Csajkovszkij-dalokat énekel, zongor-akísérettel. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Nemes tánczenekar játszik. 24: Hírek né-met, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Ba-lázs Kálmán cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 18.30: Ruszin előadás. 18.55: Fran-cia nyelvoktatás. 19.45: Mezőgazdasági féjóra. 20.25: Munkásdalárda. 21: Hírek. 21.55: Rác-z Béla cigányzenekara muzsikál. 22.45: Időjárás-jelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 14.10: Népdalok. 15: Le-mezek. 18.45: Népdalok. 20.40: Népies zene. 21.10: Rádiózenekar. 21.40: Belgrádi filharmóni-kusok. Csajkovszkij-művek.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Német-magyar gyorsíró, levelező, sokéves gyakorlattal, állást keres. Meg-keresések „Német-magyar” jellegre a kiadóba kéretnek. 2167

Házmesteri állást keres fiatal pár, a férfi villanyszereléshez ért. Cimeket a kiadóba kér. 2276

Intelligens nő háztartásnő állást keres magános urnál vagy urnónál. Str. Can-tacuzino 39. 2239

Kitűnő, hosszú bizonyítványokkal ren-delkeső csécsémőgondozónő állást ke-res vidékre is megy. Cím a kiadóban. 2274

ALKALMAZÁST NYER

Vegyztisztító kisüzem keres azonnal tes-tésben és férőruha vasalásban perfect, fiatal segédet. Curătoriea Demeter, Ca-ransebes. 2246

Úgyes kifutóelőnyt felvevő Kesztenbaum gyógyszerész, a gyermekkorhízzal szemben. 2260

Elárultatónő fióküzlet önálló vezetése-hez felvétetik fix és jutalékra. Deutsch Jozefin. Str. Brătianu 2. 2243

Ovadékos sőtéskezelőt keresek. Biz-tos megélhetés. Cím a kiadóban. 2241

Jóíró mindenest keresek. Str. Moria 1., I. em. 13. 2271

Úgyes szobrászok felvételnek, Fabrica de mobile I. Tricorache, Bucuresti, Str. Rotari No. 9. Utiköltség fizetve. 2224

Munkaközvetítő Iroda

keres 15 textilgyári szpulinzó munkásnőt. Jelentkezni: Str. Dr. Cicio Pop 1.

LAKÁS

Modern, 3-4 szobás lakások májusra kiadók. Bul. Carol No. 70. 2178

Kiadó háromszobás, uccai, parkettás, fürdőszobás. II. em. lakás. P. Avram Iancu 5-6. 2258

Kétszobás, modern lakás belvárosi villaépületben, ugyanott egyszobás gar-con szoba, konyha, uccai lakás és üz-lethelyiség berendezéssel olcsón kiadó. Str. Cosbuc 29. 2262

Kétszobás, uccai lakás kiadó. Str. Tra-n-dafirilor No. 8. 2263

Kétszoba, konyha lakás azonnalra ol-csón kiadó. Str. Mărăsești 75. 2269

Magas, száraz, szuterén, kétszobás la-kás konyhával és mellékhelyiségekkel kiadó május 15-től. Bul. Carol 4. 2272

Háromszobás, összkomfortos, földszin-tes lakás kiadó azonnalra. Str. Cicio Pop 1., érd. I. em. ap. 5. 2278

Modern, egyszobás, konyha lakás, két-szobás és egyszobás, konyha lakások kiadók. Str. Nicu Filipescu 35. 2268

Négyzobás, modern, parkettás, uccai, földszinti lakás, minden komforttal má-jus 15-re kiadó. Str. Sincal No. 15.

Marosparton háromszobás, terraszos, összkomfortos lakások azonnalra ki-adók. Str. Simbolului 1.

Háromszobás, ulonnan festett, földszin-tes lakás kiadó azonnalra, vagy május 15-re. P. Mihai Viteazul 9. 2279

4 szoba, hallos, összkomfortos, föld-szinti lakás augusztus 1-re kiadó. Kül-lön lépcsőházi bejárata folyton orvos-nak, ügyvédnek kiváltképpen alkalmas. Str. Cosbuc 4. 2254

I. em. kétszobás, előszobás, fürdőszo-bás garconlakás azonnalra is kiadó. Volt Földes-palota, Str. Eminescu 21-23. 2265

Négyzobás, modern lakás üvegezett folyosóval, erkéllyel aug. 1-re kiadó. Cím: Str. Ecaterina Teodoroiu 3. 2254

Háromszobás, fürdőszobás lakás, üve-gezett folyosóval aug. 1-re kiadó. Cím: Str. Ecaterina Teodoroiu 3. 2255

Kétszobás, elsőemeleti garconlakás lép-csőházi bejárattal júniusra kiadó. Bö-vebbet a kiadóban. 2249

Háromszobás, összkomfortos lakás ju-tányosan kiadó augusztus 1-re, négy-szobás azonnalra. Bul. Carol 37. 2248

Szerényebb urlónak kiadó 15-re tiszta kis butorozott, különbejáratu szoba. Bul. Carol 60., I. 2244

Háromszobás, összkomfortos, modern lakás azonnalra kiadó. Str. Closca 7. 2236

Nagy, emeleti lakás, chuboknak is alkalm-as, kiadó. Bul. Regina Maria No. 21. 2253

Kétszobás, uccai lakás kiadó. Cal Sa-guna 10. 2250

Szoba, konyha, udvari lakás vízvezet-éssel május 15-re kiadó. Piața Impara-tul Traian 1.

2 szoba, konyha, fürdőszobás, szép, mo-dern lakás kiadó. Str. Muresianu 11. 2225

VÉTEL - ELADÁS

Modern gyermekocsi, kitűnő állapot-ban eladó. David, Str. Porumbaru 16. 2240

Ótészés fagyaltartó, alig használt, eladó. Cím a kiadóban. 2270

Szallagfűrészt és Diesel-motort bérbe, esetleg megvételre keresünk. Str. Vi-centiu Babes No. 20.

Technikai lexikont és egyéb könyveket megvételre keresek. Cimeket a kiadó-ba kérek. 2277

Keresek megvételre egyév körüli se-lyemszörű pincsi kukutyát, pórázon ve-zethető, tanult és kicsi legyen. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 2245

Szép, nagy palma és leanderek eladók. Str. Badea Cartan 5. 2247

Fűszerüzletberendezés, mérlegek és jég-szekrény eladó. Str. Dna Balasa 34. 2182

Nagyobbmennyiségű homok eladó. Str. Lahovari 31-33.

Hallberendezés, hosszú kertléltra, eladó. Str. Alexandri 4. 2219

Csepőgarantúra, Kazán: Magyar Állami 8-as, csepő: Clayton-Schuttloworth 8-as, simacsapágyas, generáljavítva, félig új szállítás. 140.000 leiert eladó. Cím: See-linger Ladislau gabonaraktár, Chisneu Cris tud. Arad. 2209

Üzleti áruszekrényt megvételre ke-re-sünk. Cimeket a kiadóhivatal tovább-bít.

Keleti és belföldi perzsaszőnyegek, díó-hálók, modern ebédő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai író-asztal, írógépek, Pianino, rövid ke-reszthűros zongora és rövid zongora, Sting-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszereket. Zá-logköcsönt közvetítünk a temesvári zá-logházba, előleget adunk, olcsón hoz-szabbítunk Tempo bizományi üzlet Fi-scher Eliz-palota.

ÜZLET

25-100.000 lei hosszabb lejáratu köl-csönt keresek, elsőrendű ingatlanbizo-sítékkal. Cimeket a kiadóba kérek. 2242

INGATLAN

ÚJ INGATLANIRODA: Bul. Dragalina 9.

I. Haas

Közvetít városi és megyei ingatlá-nokat méltányos közvetítési díj mel-lett. Keresse fel bizalommal a céget.

Külvárosban, főútvonalon, sarok üzlet-ház, valamint az évtizedek óta fennálló üzlet, korszerűsítéssel, 2 lakással, szép gyümölcsös, csajádi okok miatt szabadkézből eladó. Közelebbi adatok: Arad, Str. Consistorului 20., a portás-nál munkanapon 9-1 óráig. 2212

2 kis hold szőlő

a gaisai hegyen, szép 2 szobás, konyha, istálló és pincével el-látott, kolnával, tündülésre igen alkalmas helyen eladó. Cím: Arad, Str. Cosbuc 52., vagy HENNI IGNATIE GALSA. 2252

INGATLANIRODA

Ingatlaniroda, Arad, Bul. Carol 46. (la-kás u. o.) tel. 26-95. előnyös ajánlatok: 2.600 ezer: főter mellett üzletes bér-ház, 2 nagy, 8 középnagy, több kislakás, ehezlehető 500 öl telök, 16 jöv. - 2.160 ezer: piactéri emeletes bérház, 3 üzlet, cca 40 m. front, 10 százalék jöv. - 1.600 ezer: belvárosi emeletes sarokvil-la, 2 complet nagylakás, kert, terra-szok, - 1.500 ezer: u. o. emeletes 2x3, 3x2 sz., fürdősz., lakások, 2 kislakás, 16 jöv. 1.300 ezer: lăncu-termei bér-ház, több üzlet, 4x2, 4x1 sz., kompl. la-kás, 10 százalék jöv. - 1.100 ezer: kör-utnál emeletes, új villa, 2x3, sz. kompl. modern lakás, 2 kislakás. - 900 ezer: Gloriánai új, félemeletes, 2x3, 2x1 sz., teli lakás, pince, fürdősz., kert. - 850 ezer: belvárosi átjáróház, 2x3, 2x2, 1x1 sz., teli lakás, pince, nagy front, 16 jöv. - 800 ezer: u. o. üzletes sa-rokház, 12 százalék hozam. - 700 ezer: Belv. mellett kettős telken épült üzle-tes sarokház, 3 lakás, pince, cca 10 szá-zalék jöv. - 600 ezer: u. o. 8 lakásos alapincézett, összközműves, jó hozam. - 550 ezer: állomásnál félemeletes, alá-pincézett, 11 bérleményes, közművek, 10 százalék jöv. - 525 ezer: cöttage-villa, és 1 sz., fürdősz., parkettás la-kások, pince. - 460 ezer: Urániához kö-zel, 1x3 sz., fürdősz., 3 kislakás, közm., pince, kert. - 450 ezer: ref. templom-nál új, 2 bérlem. - 430 ezer: körutnál renovált 2x2, 1x1 sz., fürdősz., lakások. - 380 ezer: szerb templomnál üzletház, 3 bérlem., pince. - 350 ezer: víztorony-nál, 3 sz., elő, fürdősz., kert. - 300 ezer: pernyárai új 6 lakásos, 340 öl gyümöl-csös. - 270 ezer: Sagunában 2x2, sz. alapincézett, közm., kert. - 240 ezer: ligetnél 6 lakás, pince, nagy front, 24 ezer jöv. - 210 ezer: 4 sz. járat men-tén, főúton, 5 lakásos sarokbérház. - 180 ezer: II. ker.-ben 1x2, 4x1 sz. la-kások, jó jöv. - 160 ezer: grádiástel 2 lakásos gazd. épületek, kettős telek. - 105 ezer: pernyárai 2 teljes lakás, kert. - Telkek, Földek, Szőlők.

KÜLÖNFELEK

Máté műhelyű ajuroz, tamburoz, hi-mez, keletgyekek, monogramoz gépen. Készít gombokat minden anyagban, a legújabb fazonban, Arad, Str. Eminescu 20-22., az udvarban, a kapuval szem-ben. 2256

Jólbevezetett ipari vállalat terjeszke-dés végett közreműködő társat keres egymillió lelet. Szakértelem nem szük-séges. Tőke és használati eszközök ga-rantálva. Bővebbet: dr. Orfi Gyula ügy-védnél, Bul. Regele Carol 37.

200.000 lelet finanszírozó társat keresek. Tőke biztosítva, Cím a kiadóban. 2270

A világhírű grafológus, aki mindent tud és megmond, már a belépésnél nevén szólítja Önt, megérkezett Str. Metianu 1. szám alatt fogad egész nap. Meggyő-ződés tudásáról ingyenes. 2108

Spezial géppel varrott pohlapsaplan egyedüli készítője Méder. Str. Badea Cartan 33. Ugyiszintén vaitapaplan és matrackészítő. 2261

Kiadó két raktárhelyiség, az egyik ma-helynek is alkalmas, Piața Avram Ian-cu 6., a háztulajdonosnál. 2251

Marisnya szőmőszedést és stoppólist jegolcsóbban készít harisnyakötőde Str. Moise Nicoră 1. 2195

Legújabb jelentéseink:

Rendkívüli rendőri óvintézkedések Hollandiában

Amsterdam, Hágában a rendőrség több nemzeti szociálista vezetőt letartóztatott. Köztük van Rost van Tonningen, a holland nemzeti szociálisták lapjának kiadója, aki tagja a parlament első kamarájának.

Hollandia miniszterelnöke rádióbeszédet tartott, amelynek során többek között a következőket jelentette ki:

— A kormánynak bizonyítékai vannak arra nézve, hogy hazánkban olyan egyének is élnek, akiknek gondolkozása és cselekvései teljesen eltérőek a nemzet semlegességi óhajától, olyannyira, hogy azok veszedelmesek az országra nézve. Szüksége mutatkozott, hogy különleges intézkedéseket fogadjunk ellenük. Nem természetellenes, hogy háború idején az állampolgárok egyike, vagy másika több

szimpátiát mutat valamelyik hadviselő féllel szemben. A jelen esetben azonban az a különbség, hogy ezek nélkülözik teljes mértékben a hazafias érzéseket. Ezek az egyének veszélyeztetik országunk semlegességi politikáját és azt a biztonságot, melyet a hadviselők hadseregeink felkészülésében láthatnak. A katonai hatóságok 21 egyént tartóztattak le, akik veszélyeseknek minősítették a közbiztonságra, többeket azonban, akik ellen bizonyítékok nem álltak fenn, nem helyeztek letartóztatásba.

Hága, (Rador.) A 21 internált között egyetlen idegen állampolgár sincs és a letartóztatottak valamennyije valamely politikai párt tagja. Rost van Tonningenen kívül egyetlen nemzeti szociálista sincs a letartóztatottak között.

Német légitámadás Anglia keleti partvidéke ellen

London, (Rador.) Szombaton kora reggel át hallatszott. A német repülőraj eltávozott, német repülőgépek jelentek meg Anglia keleti partvidékén. A légháritó útegek azonnal tüzzel fogadták az ellenséges gépeket.

Belgrádi lapvélemény a jugoszláv—szovjet tárgyalásokról:

„Jugoszlávia nincs többé bezárva a Dunamedencébe”

Belgrád. Markovics Lázár jugoszláv igazságügyminiszter lapja hosszabb cikket közöl „Jugoszlávia és Oroszország” címmel. A lap szerint a jugoszláv politikai helyzet egészen új alapot nyert azáltal, hogy elhatározta a cserekereskedelmi és egyéb kapcsolatok felvételét Szovjetországgal. Ez a lépés Pál herceg bölcös államvezetésének műve, mert a kellő pillanatban megértette a jugoszláv nép hangulatát és Jugoszlávia különleges szükségleteit a mai háborús időkben. Ezáltal Jugoszlávia levegőhöz jutott, és visszanyerte moz-

gási szabadságát a Kelet irányában is, ahol a nép széles rétegeiben mindig nagy megértés volt tapasztalható a délszlávok sorsa iránt. Szükségtelen kiemelni az évszázados kapcsolatok, amelyek a két népet annyira összekötötték. Az olyan rugalmasnak mutatkozott szovjet kormányzat nem lehet többé akadály a jugoszláv államok közötti érintkezés felvételének. Jugoszláviának most már az az érzése, hogy nincs többé bezárva a Dunamedencébe, vagy a Balkán félszigetre, hanem megnyílnak a Kelet kapui és annak nagy lehetőségei.

Páris jelenti:

Narviknál kedvezően alakulnak a szövetségesek hadműveletei

Páris, (Rador.) A Havas-iroda a következőképpen jellemzi a norvégiai helyzetet: Az andelsnasi és namsosi behajózások széleskörű csapatáthelyezési tervet részprogramját képezik és ezekkel a csapatátcsoportosításokkal kapcsolatosan a legteljesebb titoktartással kezelik az ügyeket. Közlik, hogy

a namsosi behajózs 3 napig tartott és az ellenséges légihaderő erőfeszítései ellenére is csaknem teljesen veszteség nélkül ment végbe.

A steinkjeri előretolt állásokat az utolsó pillanatig tartották és a német támadásokat visszaverték.

Narvikban a katonai műveletek a szövetségesekre nézve kedvezően alakulnak és a német csapatok, amelyeknek létszáma nem haladja meg a négyezret, nem kaphatnak utánpótlást, csakis légi úton. Ez azonban a kedvezőtlen légköri viszonyok és a nagy hideg miatt nehézségekbe ütközik.

Az angol légi egységek egyébként folytatják a norvégiai, valamint az északnémetországi repülőterek bombázását.

Stockholm, (Rador.) A Havas hírszolgálati iroda jelentése szerint norvég önkéntesek kis csoportja, amely néhány nap előtt Döröst foglalta el, folytatja a harcot a várostól délre

fekvő vasútvonal mentén és visszaverte a németeket egészen Tynsetig.

Belgrád, (Rador.) A német távirati iroda közli: A Daily Express című lap kommentárja, amelyeket a szövetségeseknek Dél-norvégiából történt visszavonásához fűztek, nagy érdeklődést kelteit Belgrádban. A lap katonai szerkesztője, aki hiteltérdemlő értesülésekkel rendelkezik, azt írja, hogy a Norvégiából elszállított csapatokat más harcterekre szállítják.

London, (Rador.) El kell ismernünk, hogy nem állt módunkban Dél-norvégiának német részről történő elfoglalását megakadályozni — jelentette ki Atlee őrnagy munkaspárti vezér. — „Ezt a kérdést részletesen meg fogjuk vitatni a jövőhét folyamán az alsóházban. A kormány feladata, hogy az országot meggyőzze, hogy minden lehetőséget elkövetett. Az a körülmény, hogy a kormánynak be kell számolnia a nép képviselői előtt az eseményekről — ez jellemzi a demokratikus államokat és a különbséget, amely köztük és a diktatórikus államok között fennáll. Hitler elvesztette a német flotta legnagyobb részét és számos emberéletet áldozott fel egy semleges és békés ország megtámadásánál, de Németországban ezért senki sem vonhatja felelősségre, Dánia és Norvégia sorsa mindenki számára világosan megmutatja, hogy miért harcolunk. Mi egy olyan világért harcolunk, amelyben a kisállamok békésen, teljes biztonságban élhetnek, anélkül, hogy szomszédaik prédái legyenek.”

Papen egyelőre nem utazik Berlinbe

Ankara, (Rador.) Papen német nagykövet elhalasztotta berlini utját, minthogy a német külügyminisztériumból újabb utasításokat kapott.

Rendszeresen folyik Norvégiába a német csapatszállítás

Stockholm, (Rador.) A Havas Iroda jelenté Gøbergból, hogy a német csapatszállítások Norvégiába rendszeresen folytatódnak, úgy tengeri, mint légi úton. Különösen május 1-én volt élénk csapatszállítás és ezen a napon 14 német hajó szállított katonákat Norvégiába. A jelentés hozzászólja még, hogy az utóbbi napokban megismétlődtek idegen repülőgépeknek Svédország felett történő utjai.

Az amerikai munkásszövetség Roosevelttel harmadszori megválasztása mellett

Newyork. Az amerikai munkásszövetség szokásos évi közgyűlésén egyhangúlag nyilvánított Roosevelttel harmadszori megválasztás mellett.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

RÓMA. A Messagero londoni jelentése szerint tegnap este a londoni Euston pályaudvaron, röviddel a királyi pár megérkezése előtt, letartóztattak egy 25 év körül felelő, aki fegyveresen jelent meg a király fogadtatását váró tömeg sorában. A fiatal ember nem tanúsított ellenállást a letartóztatásánál.

BERLIN. A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német tengeri haderők a Landes fjordban két nagyobb angol kereskedelmi gőzöst foglaltak le, amelyek ércet szállítottak.

LONDON. Az enfieldi munkaspárt több vezető személyiségét részben eltávolították a pártból, részben pedig a pártban viselt tisztségeiket felfüggesztették, mert csatlakoztak azokhoz, akik a háború azonnali befejezését követelték.

ALEXANDRIA. A Reuter ügynökség egyintézményi tudósítója egy katonai repülőgép fedélzetéről megtekintette az Alexandriába küldött hadiflottát. Jelentése szerint a flotta nehéz csatahajókból és nehéz cirkálókból, torpedórombolókból és tengeralattjárókból áll.

RÓMA. Az olasz király és császár jelenlétében szombat délelőtt megnyitották a német művészeti kiállítását. Az uralkodót érkezésekor Mackensen német nagykövet fogadta, az akadémia elnöke és a nemzetnevelésügyi államtitkár helyettese. Az uralkodó hosszabb időt töltött a kiállítás termeiben és a látogatás végén őszinte elismerésnek adott kifejezést.

BERLIN. Hitler kancellár a vaskereszt lovagi fokozatával tüntette ki Milch vezérezredest, Greisler altábornagyot és Harlinghausen őrnagyot, a norvég hadjárásban kifejtett tevékenység elismeréséül.

SZÓFIA. Klodius dr. német meghatalmazott miniszter, gazdasági szakértő, a bolgár fővárosban Bozsilof bolgár pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalásokat.

STOCKHOLM, (Rador.) Ideérkezett hírek szerint Moszkvában tegnap aláírták a jugoszláv—szovjet kereskedelmi egyezményt.

BUDAPEST. Nyeviczkv Zoltán, 53 éves kormányfőtanácsos szombat délután egy bérház negyedik emeletéről levetette magát és nyomban meghalt. A rendőrség az öngyilkosság oka iránt nyomozást indított.